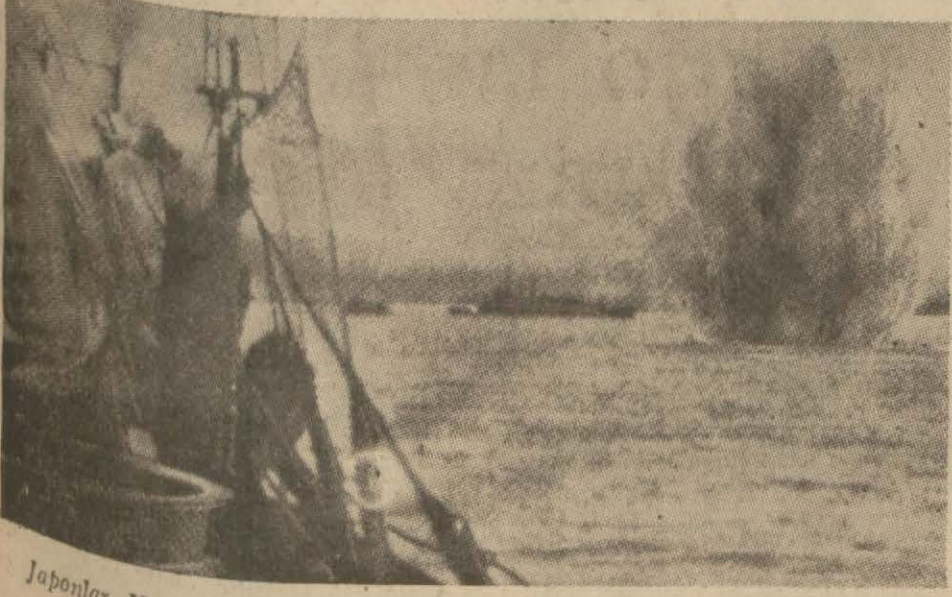

Japonlar bozguna uğradılar

15 000 zayıyla ricat ettiler

Takviye kıtaları gelmesini
bekliyerek harekâtı durdurdular

Japonlar, Hankova doğru ilerleyişlerin de gemilerine yol açmak için Yangtze nehrine döktükleri ma yinlerden biri patlarken...

Hongkong, 26 (A.A.) — "Ajans Şe. kiai, — Lion dağlarına yaptıkları mü- teradi hücumlar neticesinde verdikleri mühim zayıat ve mütemadi hezimetler dolayısıyla ve Poyang gölüne girme te- gebüslerinin akim kalması üzerine Ja- pon deniz ve kara kuvvetleri takviye kıta gelmeden evvel ilerlemeğe cesa- ret etmemektedir. Yangtsenin şimal sa- hilindeki Japon kıtalarının Tsienshan

- Taihu'deki 48 kilometrelik Çin cep- hesine bir müddettir yaptıkları te- sebbüsleri hiç bir netice vermemiş- tir. Vukubulan muharebe netice- sinde Japonlar 15.000 yaralı ve ölü vermişlerdir. On bir tayyareden mü- rekkep bir Çin hava filosu Hankov- daki Japon harp gemilerini bombar- dıman etmiş ve bu bombardıman ne-

Devamı 4 üncüde

Hitlerin İngiliz Başvekiline mektubu Bugün yaveri tarafından Lon- drada Çemberlayne verilecek

Londra, 28 (A.A.) — Deyli Meyl ga- zetesini Hitlerin yaveri Videman'ın yarın Londra'ya döneceğini haber vermektedir.

Mumailiyh, İngiliz başvekiline Hit- ler'in bir mektubunu tevdi edecektir. Bu mektubun bir hava itilâfı maksadile İngilizlerle Almanlar arasında yapıla- cak müzakerelerin esaslarını ihtiva et- mesi muhtemeldir.

Berlin, 28 (A.A.) — Selâhiyyettar Al-

man mahafili, Hitler'in yaveri yüzbaşı Videman'ın Londraya ikinci bir seyahat yapacağı ve Hitlerin bir mektubunu İngiliz başvekiline götürceği suretin- deki haberdan ademi malûmat beyan et- mektedir. Bundan başka ecnebi bir menbada teressüh eden ve Hitler'in bugün Berlin'e avdet edeceği ve orada mühim bir konferans aktedileceğine dair haberler burada tekiş edilmektedir.

Filistin kan ve ateş diyarı oldu !

Bir yahudi bombacı suikaste
hazırlanırken suç üstü yakalandı

Kudüs, 29 (A.A.) — İngiliz maka- matı, Beytüllâhim polis merkezinin ta- arruza uğramış olduğuna dair olan ha- berleri tekiş etmektedir.

Yalnız bir devriye ile tedhişçilerden mürekkep bir çete arasında Beytüllâ- him civarında bir müsademe olmuştur. İki polis memuru yaralanmıştır.

Dün Filistin yollarında bir çok taar- ruzlar vukua gelmiştir. Tedhişçiler, Nablûs - Tulkerim yolunda bir çok köprüleri berhava etmişlerdir. Raslen raylarının beynelmilel demiryolunun 150 tedhişçiden mürekkep bir çete Filistin şimalinde kâin ufak bir ka- sabaya taarruz etmiştir. Asiler, üç polis öldürmüşler ve postayı yağma etmiş- lerdir. Diğer bir çete de Hayfa yakını- nda bu gemilerden bir çokları batmış ve yanmıştır.

da bulunan Yokena kolonisine hücum etmiştir.

Koloniler: fişekler atmak suretiyle zabıta ve asker kuvvetlerini imdatları- na çağırılmışlardır. Taarruz, püskür- tülmiştir. Asiler, ağır zayıata uğramış- lardır.

Ammanda müsellâh bir çete, Mave- rayı Şerianın şimalinde İrbidde kamp kurmuş olan bir bedevi kabileye taarruz etmiştir.

Mütearrızlar, hayvanat sürülerini, mücevherat ve kadınları alıp kaçmışlar- dır. Bunların takibine gönderilen kıt- at, haydutları tekiş etmişler ve çalınan malları geri almışlardır.

Hayfada arap ahali, yahudilerin ma- ğazalarında yangın çıkarmakta, yahudi mahallelerinde bomba atmakta ve yol-

Devamı 4 üncüde

Beylerbeğinde, genç bir işçi

Karısını ve kaynanasını kama ile öldürdü

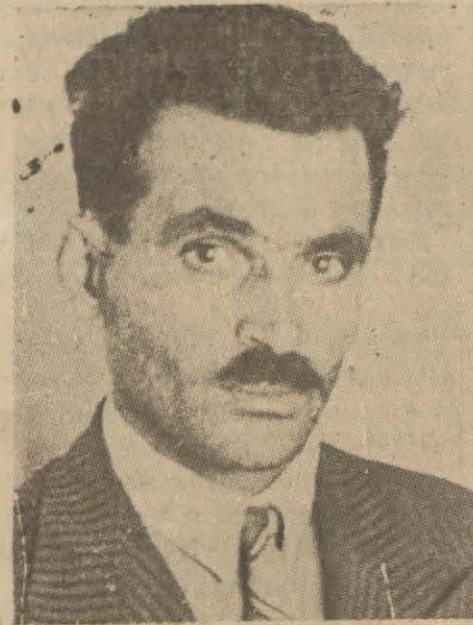
Genç kadının bir müddetten beri ayrı yaşadığı
kocasına ihaneti, cinayete sebep gösteriliyor

Dün gece Beylerbeyinde feci bir cina- yet işlenmiş, ve liman amelelerinden İ- sa isminde bir genç, bir müddettenberi ayrı yaşadığı karısını ve kaynanasını kama ile vurarak öldürmüştür.

Nişantaşında Meşrutiyet mahallesinde 9 numarada oturan İsanın birkaç aydan beri karısı Sadiye ile arası açıktır. Ve karı koca ayrı yaşamağa başlamışlardır. Sadiye, annesi Seniha ile beraber, Bey- lerbeyinde Kasmağa sokağında 8 nu- marada oturmaktadırlar. Arada birçok tavassutlar yapılmasına rağmen, Sadiye- nin ısrarı karşısında karı kocanın biribir- leriyle barışmasına imkân olmamıştır.

Bu sıralarda İsa, karısının Beylerbe- yinde başka birisiyle yaşamağa başladı. Ği hakkında bazı rivayetler duymuştur. Hattâ kaynanası, Senihanın da bu işte Sadiyeye yardım ettiği söylenilmiştir.

Kulaklarına kadar gelen bu çirkin sa- yialar, zaten hâdiseler karşısında âsırı bozulan İsanın kanını beynine sıratmış- tır. Nihayet dün akşam işten çıkarak e-

Katil İsa

vine gelmiş ve elbisesini değiştikten sonra vapurla Beylerbeyine geçmiştir. İsa, aldığı haberler arasında karısının

geceleri gezdiği yerleri de öğrendiğin- den, buraları gözlemeğe başlamıştır. Bir müddet sonra da Sadiye ve Seniha İske- le gazinosundan çıkmışlar ve Burhaniye- ye giden tenha bayra doğru ilerlemeğe başlamışlardır. İşte bu anları mükemmel bir fırsat bilen İsa, derhal iki kadının arkasından koşmuş, yanlarına sokulmuş ve birdenbire ikisini de yakalayarak yere sa- vurmuş ve kamasıyla vücutlarının muh- telif yerlerinden yaralamağa başlamış- tır.

Birkaç dakika içinde iki kadın kanlar içinde cansız bir halde serilip kalmışlar, diğer taraftan gürültüyü duyan bekçiler ve polisler İsaya elinde kanlı bıcağıyla yakalamışlardır.

Cesetler muhafaza altına alınmış ve Üsküdar müddeiummiliği hâdiseye el- koymuştur. Katil dün gece sabaha kadar sorguya çekilmiştir. Suç cürmümeşud kanununa uygun olduğu için katilin mu- hakemesi üç gün içinde başlamış olacakt- ır.

Pencerelere merdiven dayayarak Ev soyan bir hırsız yakalandı Baltacı İbrahim eskiden adam da öldürmüştü

Baltacı İbrahim Emniyet İkinci gube ikinci kısım memurları, Baltacı İbrahim namile ma- ruf bir hırsız uzun takiplerden sonra nihayet dün yaka- lamışlardır.

Baltacı İbrahim, çok eski hırsızlar- dandır. Bundan 15 sene kadar evvel adam öldürmekten hapse girmiş ve müddetini ikmal ederek çıkmıştır. İbrahim o zamandanberi bir- çok evleri soyarak mühim hırsızlıklar yapmıştır. Fakat kendisini zabıtaya ısla- hı hal etmiş gibi göstermekte olduğu i- çin evvelâ İbrahimden şüphelenilmemiş- tir. İbrahim, bu ara kahve işletmiş, ma- navlık yapmış ve son defa da koltukçu- luğa başlamıştır.

Son zamanlarda birbirine benziyen tarzlarda ev soyma hâdiseleri çoğaldı- ğından zabıta İbrahimi yakalamış ve kendisi bütün suçlarını itiraf etmiştir.

Devamı 4 üncüde

"Fransa ile İngilte- renin arası hiç bir zaman açılmaz!., İngiliz Hariciye Nazırı avam kamarasında böyle söyledi

Londra, 28 (A.A.) — Lord Hali. faks, evvelki gün Çemberlayn'm, A- vam Kamarasında İngiliz . İtalyan itilâfı hakkındaki beyanatını tekrar ederek şöyle demiştir:

"İtilâfım imza edilmesinin Fransa ile İtalya arasındaki münasebatın sa- lâhı üzerinde derhal bir tesir hâsil etmemesinden ne kadar müteessif ol-

duğumuzu hiçbir zaman gizlemedik.

İtalya ile Fransa arasındaki muna- sebat dostane bir mahiyet iktisap et- medikçe itilâfın gayesi elde edilmiş addedilemez. Bazı mahafil, itilâfın hedefi Fransa ile İngiltereyi birbi- rinden ayırmak olduğunu iddia et- mektedir. Roma ile Berlinin arasını

Devamı 4 üncüde

Ispanya harbinde vaziyet

Cumhuriyetçiler mühim bir muvaffakiyet kazanarak ilerlediler Frankocular tayyarelerinin büyük yardımıyla muhavemete çalışıyorlar

Barselona'da son bombardımanların birinde yıkılan kilise...

Yazısı 4 üncüde

15 inci yıl madalyası

C. H. P. Genel Sekreterliğinden:

Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü hâtırası olarak, bir tarafında Bü- yük Önderimiz Atatürk'ün kabart- ma bir resimleri ile Altıok, diğer tarafında Cumhuriyetin 15 inci yı- lını tesbit eden yazı bulunmak üze- re Partimizce bir madalya yaptırı- lacaktır. Sanatkârlarımızın, açtı- ğımız bu müsabakaya iştirakleri ve hazırlıyacakları nûmuneleri A. ğustosun onuna kadar C. H. Parti- si Genel Sekreterliğine gönderme- leri rica olunur.

HABER
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Uşaklı
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı İşleri telefon: 23872
İdare " : 24370
İlan " : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Yabancı
6 aylık	1.450 ₺	2.100 ₺
3 aylık	800 ₺	1.100 ₺
1 aylık	250 ₺	350 ₺

Hâdiseler, fikirler Evet, bir hürriyet ortadan kalktı. Artık tek taraflı hürriyet yok.

Yazar: Nizameddin Nazif

Bazı gazetelerimiz, bugünlerde matbuat hürriyeti etrafında ateşli yazılar neşrediyorlar. Bu gazetelerin sütunlarında bize matbuat hürriyetinin "kudsiyet", inden, bu hürriyetin "sayısız fedakârlıklar karşılığı olarak elde edilmiş biricik müdafaa vasıtası", olduğundan bahsedilenler var.

"Gazeteciliğimizi iślâh kaygusu", ile yapıldığı, bir iki ay evvel, gene biz. zat bu gazetelerin neşriyatından öğrenilen bir kanunun, "mer'iyet", mevkiine geçmesini müteakip baş sütunlarda dolayan bu yazılar acaba efkârı umumiye-de nasıl bir akis uyandırabilir?

Bana kalırsa, vatandaş, bu yazıları okuduktan sonra, şöyle bir sual sormak hakkını kazanır:

"Bizde matbuat hürriyeti yok mu? Bu yazıları yazanlar, her hürriyetin bir takım kayıtlarla çerçevesi zaru-ri olduğunu bilmiyorlar mı? Her halde bizdeki çerçeve bu hürriyeti pek fazla terletip bunaltan bir şey olsa gerek.. Vah, vah... En geniş demokrasiye gidiyoruz derken, biz yolu sapmışız da farkında bile olmuyor-muşuz. Şimdi halimiz ne olacak? Kim bilir, ortada neler dönüyor? Ne dalave-reler var, ne büyük suistimaller var da hiç bir gazeteci bunlardan bahsetmeğe cesaret edemiyor!.."

Eğer, neşriyatımızı ayar etmezsek vatandaş böyle bir düşünceye sapmak-tan menedemeyiz.. Memlekette, kalemlerimize karşı olan emniyet ve itimad selbettirmek pahasına girilen bu "tenvir ve irşad", faaliyeti, ülkütülen kurbaya değse gene yanmıyacağız... Fakat ona da değmiyor. Ne yapıyorsak gene ve ancak kendimize yapıyoruz. Bu neşriyattan müteessir olacak şey gazeteciliğimizin manevî şahsiyetidir.

Karide beliren ilk emniyetleri veya nasılsa kalıp ta bir müddettenberi bir parça destekleyip payandalayabildiğimiz son emniyetleri tekmeleyip ortadan kaldırmıyalım.

Yenikapıda bir ahşap ev vardır. Trenle ne zaman geçsem içim hoplar... Bel çarpılmış, damı delinmiş, tek camı, çerçevesi kalmamış, bu kapısız ev, yıkılmasın diye her tarafından uzun uzun direklerle payandalanmıştır. On yıl önce, ilk gözüme iliştiği zaman:

— Bir haftaya kalmaz bu devrilir.

Demıştim.. Fakat devrilmesi için mantıklı ve riyaî hiç bir sebep bulamadığım bu bina, fırtınaya, kara ve her belâyâ tahammül ediyor, işte, hâlâ ayakta duruyor.

Gazeteciliğimizin bu mende-bur bi-nadan farklı bir talihi olmasını istiyor-sak, aleyhindeki hakikatler kadar le-hindeki hakikatleri de haykırabilecek bir tecellüt bulalım kendimizde...

Biz, aslâ esir edilemedik. Belki matbuat hürriyetini tahdit eden kanunlar-la karşılaştık. Fakat bu kanunlar ancak birer ceza vasıtası olarak kullanılabilirler. Bunlarla Türk gazeteciliğinde asıl olan hürriyetin imha edilmiş oldu. Şu nasıl iddia edilebilir?

Hürriyetsizlik te bir bakıma, gene hürriyettir. Nimetleri bazan bir kişiye, bazan birden fazla kişilere inhisar ettirilmiş bir hürriyet. Düne kadar bazı kalemlerin gayet geniş bir tarzda istifade etmiş oldukları bu tek taraflı ve tamamıyla inhisarcı hürriyete bakarak ıstırap duymuş olanlar, bugün, matbuat âleminde, hudutları bir hayli genişle-miş olan hürriyetten memnun olmakta

Yabancı Gazetelerde Gördüklerimiz

Farkında olmadan Okyanos'u geçen tayyareci

Uzun sefere çık maktan korkuyor

Hattüstüvaya diye yola çıksam bu seferde kendimi Şimal kutbunda bulacağımı diyor

Belki hiçbir ciddi iş tayyareci Douglas Korrigan'ın Newyork - Dublin seferi kadar alay mevzuu olmamıştır: dokuz senelik eski sistem bir tayyareyle Amerika'dan İrlandaya geldikten sonra, bu seyahati farkında olmadan yaptığını ve asıl Los Ancelese gitmek istediğini, söyliyene tayyareci herkesi tebessüme sevketti. Sonradan, dün yazdığımız gibi, bu seyahate resmen müsaade ve -rişmediğinden, cezadan kurtulmak için mahsus böyle söylediği anlaşıldı. Fakat o, iddiasında ısrar ediyor. Bununla beraber, müsaade verilmiyen tehlikeli bir sefere çıktığı için elinden pilotluk ehliyetnamesi alınmıştır.

Korrigan yine dudaklarından tebessümünü eksik etmiyor, alayı yine bırakmıyor.

Tayyareci bugün Dublinden Londraya gelmiş bulunuyor. İrlandadan İngiltere - ye tayyareyle gelmiştir, fakat kendi tayyaresiyle değil, posta tayyaresiyle.

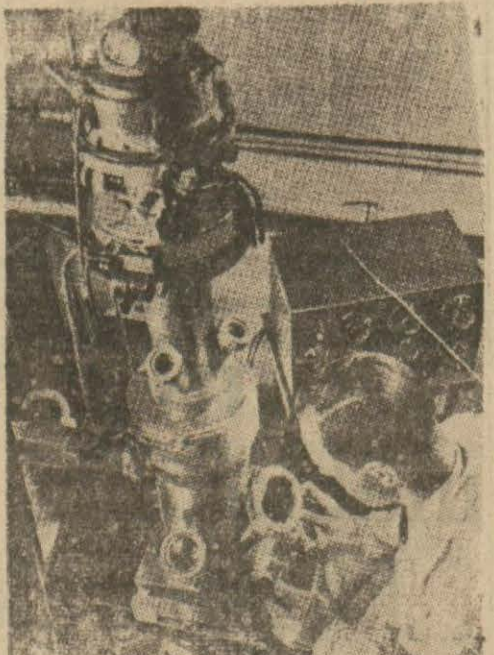
Londrada ilk işi, Amerikan sefaretine gitmek olmuştur. Sefir Kennedy, tayyareciyi hararetle karşılamış ve onu kendi hesabına tebrik etmiştir.

Douglas Korrigan Londrada kendisi ile konuşanlara:

— İstikbal için birçok tasavvurlarım var, demistir. Her taraftan yüzlerce tek lif alıyorum, çünkü artık meşhur bir adam oldum. Fakat tekliflerin hangi biri, ne cevap vereceğimi ve ne gibi bir karar alacağımı henüz tayin etmedim.

Amerikaya dönmek niyetindeyim. Memlekette bir seyahat yapmak da istiyorum. Fakat şimdiki halde tayyareyle büyük bir sefere çıkmayı düşünmüyorum. Böyle bir tehlikeli işe atılmaya hiç niyetim yok. Çünkü, zannediyorum ki, hattüstüvaya diye yola çıksam bu sefer de kendimi şimal kutbunda bulacağım' onun için, bence bu kadarı kâfi...

30 bin defa büyüten mikroskop

Alman mühendisleri son derece kuvvetli bir mikroskop icad etmişlerdir. Bu güne kadar kullanılan mikroskoplar bir maddeyi iki bin kere büyüttüğü halde, yeni mikroskop 30 bin kere büyültmek-tedir.

Bu mikroskopun garib olan bir ciheti de adesele olmayışıdır. Mikroskopta maddeleri büyültmek için hususî elektrik ışığı kullanılmaktadır. Bu ışık huzmeleri bir maddenin üzerine çevrildiği zaman, onu 30 bin kere büyük göstermektedir.

Yeni mikroskopun tıb hayatında büyük bir inkılâba yol açtığı ve bununla yeni keşifler yapılacağı ümid olunmaktadır.

haklıdır.

Yazamadığımız ne var?

Müdafaa edemediğimiz nedir?

Nizameddin NAZIF

Tayyareci Korrigan, Londrada Amerika elçisiyle görüşürken.

Beyaz racanın kızları, baba-larına kızmışlar

Prensesler istiklâle-rini ilân edecekler mi?

Raca, kızlarının memlekette büyük bir nüfuz sahibi olmadıklarını söylüyor

Sondan sağa: Prenses Baba ve kocası cası cazbant şefi Harri

boksör Bob Gregori; Prenses İnci ve kocası cazbant şefi Harri Roy; Prenses Altın

Hindistanın, Avrupa ırkından gelmiş bir tek beyaz racası vardır ki, garb memleketlerinde çok meşhurdur; fakat onun bu şöhratini temin eden bilhassa kızlarıdır. Hakikaten Racanın üç kızından Londra ve Pariste babalarından yüzlerce defa daha fazla bahsedilmiştir.

Raca aslen İngilizdir. Dedesi vaktiyle Hindistanın Saravak ayaletine gitmiş ve orada raca olmuştur. Sir Çarlz Vayner Bruk isimindeki bu günkü raca da onun torunudur ve Hindistanda büyük bir nüfuz sahibidir.

Racanın üç kızı var: Prenses Altın, Prenses İnci ve Prenses Baba... Bilhassa prenses Baba son zamanlarda kendisinden çok bahsettirmiştir:

Bir boksörle evlenmesi, hakkında hayli dedikoduyu mucib olmuştur: babası müsaade etmiyor, dendi; kızını reddedecekmiş, mirastan mahrum bırakacakmış dendi. Racanın diğer iki kızı da evvelce birer İngilizle evlenmişlerdi.

Son defa çıkarılan bir sayfa ile de ortaya şöyle bir haber atılmıştır:

Prenseslerin Hindistanda büyük bir nüfuzları vardır... Babaları onları, İngilizlerle evlendikleri için reddetmiş gibidir; araları açıktır... Bunun için, şimdi prensesler, istiklâllerini ilân edecekler ve kendi başlarına birer memleket hâkim olacaklardır. Bu suretle, prenseslerin kendi hâkimiyeti altına aldıkları araziye onların ismi verilecek; meselâ Altın diyarı, İnci diyarı, Baba diyarı...

Bu heyecanlı haberi bizzat Saravak racası tekbiz ediyor. Sir Çarlz, bulunduğu bir beyanatta şöyle demistir:

"Evvelâ şunu söyleyeyim ki prenses Altın, prenses İnci, ve prenses Baba diye kimseyi tanımıyorum ve yoktur. Esasen bizim memlekette kimse prenses nedir bilmez, âdetimiz icabı prenses unvanı kullanılmaz. Kızlarımızın ismi, evlenmeden evvel Mis Leonora Margaret Bruk, Mis Elizabeth Bruk ve Mis Nansi Valeri Bruk idi. Bugün ise, evlenmişlerdir ve kocalarının isimleriyle, onlar artık kontes İnçkap, Mis Harri Roy ve Mis Bob Gregoridirler...

Binaenaleyh, memlekette "prenseler", kendi hâkimiyetlerini ilân edecekleri de memlekette büyük bir nüfuz sahibi oldukları da uydurmadır, yalandır...

Racanın kızlarından büyüğü (Prenses Altın) vaktiyle bir İngiliz kontu ile evlenmişti. Ortanca kızının (Prenses İnci'nin) kocası da Amerikada çok meşhur bir cazbandı geditir. En küçük kardeşleri (Prenses Baba) da geçen sene boksör Bob Gregori ile evlenmişti ve şimdi Los Ancelestedirler.

Prenseslerin istiklâllerini ilân edecekleri haberi üzerine, Harri Roy ile Bob Gregori de karılarını müdafaa eder yolu, meseleden haberleri olmadıklarını ve böyle bir şeyi çok gülünç bulduklarını söylemişlerdir.

Bu Hind hikâyesi de böyle bitmektedir...

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

TAN

Ankaranın yaptığı gibi

M. M. ZEKERİYA Sertel yazıyor

"Hükümetin hayatı ucuzlatma tedbirleri ilk defa ciddiyle tatbik eden Ankara Belediyesi oldu.

Ankara belediyesinin bu hususta yaptığı usul diğer belediyeler için de tatbik edilebilir.

Ankara ne yaptı? Lokantalarda, nelerde, eğlence yerlerindeki istihlal edilen maddelerin satış fiyatlarını düşürdü. Bu müesseseleri bulundukları yerlere, verdikleri kiraya, kullandıkları zeme vesaireye göre sınıflara ayırdı. Sınıf müessesede satılacak maddelerin fiyatlarını tesbit etti ve bu fiyatları ilân etti. Bu karara uymayan müesseseler kapatacağını bildirdi.

Halbuki biz İstanbulda ne yaptık? Evvelâ bu müessese sahiplerini çağırdık. Sonra bize sattıkları eşyaların fiyat listelerini göndermelerini istedik. Müracaat edenlerin listelerini tetkik ettik. Fakat şimdiye kadar müracaat eden müesseselerin adedi geçmedi. Halbuki İstanbulda mevcut kanta, gazino, kahvehane, bar, plaj, eğlence yerlerinin adedi altı bindir. 5000 müessesenin fiyatlarını tetkik edip tesbit edeceğiz. Ondan sonra kararlaştırılacak.

Netice ne oldu? Ucuzluk kararını biki gecikti. Ne vakit tatbikata sokulacağını de tahmin mümkün değildir.

Halbuki, belediye iktisat müdürü, şim Süreyanın yaptığı tetkikler de tamamlanmıştır ki, Balkanlarda bu kabil meclislerde fiyatlar bizdekilerden düşüktür.

Hükümet Türkiye'de de umumî meclislerde fiyatların hiç olmazsa Balkanlardakiler seviyesine düşmesini istemektedir.

Yalnız belediyenin tuttuğu yol, tedbir neticesi temin edilemeyecek ve yalnız ucuzlaması işi tahmini müddet içinde bir müddet uzayacaktır.

KURUN

İstanbul Adliye binası

ASIM US, yanal beş katlı olan adliye sarayının, başlıca çıkış mışkâldi yüzünden istinâ edilemeyen bir türlü yapılmamış m anlatarak - bugünkü başmâkalede şöyle bir teklif ileri sürüyor: Adliye binası ilk projede tasarladığı gibi, eski Tomruk dairesi arsasında yapılmalıdır.

Asım Us teklifini şöyle müdafaa ediyor:

"Zira adliye binası bunun bir tarafında yapıldığı takdirde bir kere bugün çok rap vaziyette bulunan bu yerler imar edilmiş olur. Sonra İstanbul'da umumî hizmet müesseseleri bir nokta toplanmış bulunacaktır. Halk hükümetin işlerini görmek için mahallelerden halleye, semtten semte koşmak mecburiyetinden kurtulacaktır.

Yenicami meydanı açıldıktan sonra İstanbul imarı bakımından yapılmamış ilk iş elbette buradan Sultanahmede kadar olan geniş bir caddeye açmak olacaktır. Eski Bahâîî binası bu caddenin kametine düşen bir mevki olduğundan yeni adliye binasının burada yapılması şehir dahilinde imar planının de kolaylaştırmış olur.

Geçen gün, İstanbul'da modern otel yaratmak imkânları üzerine konuşan otelci Ebussuud caddesinin halinden söz ederken şöyle demistir:

— Avrupa'dan İstanbul'a seyahat ediyoruz. Ben müşteri olsam Ebusuud caddesinde bulunan bir otele gelip kalırdım için çok düşünürüm. O kadar kötü değil ki, geçip otele gelen müşteri erisi penceresini açınca, mahallenin o potansiyelini görünce hemen hesabını kapatarak kaçıyor; fakat bir hafta midesi bulandıran yemek yiyebiliyor mu, onu bilmi

Hayata dair

Yalan da olsa...

GAZETELERDE ikide bir görüyo -
ruz: "Dünyanın en ihtiyar adamı...
150 yaşında bir erkek... 160 yaşında bir
kadın... Çok yaşamanın nasıl kabil ola-
cağına dair de hayli makaleler yazılıyor.
O haberlerin hepsi doğru mu? Veri-
len öğütlerin gerçekten bir işe yaradığı
oluyor mu? Bilmiyorum; fakat şurası
muhakkak ki hemen herkes dünyanın en
ihtiyar adamına, 120 yaşındaki erkeğe,
160 yaşındaki kadına alaka gösteriyor.
Bu alaka tabii ve çok haklıdır: Uzun ö-
mür sürmekten daha güzel ne olabilir ki?
Gerçi hayatın bir çok ıstırapları, bir y-
ğın dağdağları vardır; dünyada bir ke-
re olsun: "Allah canımı alsa da kurtul-
sam,, dememiş insan yoktur; hattâ te-
menni ile kalmayıp filiyata geçenler de
bulunuyor. Fakat bütün bunlara rağmen
insan gene hayatı sever. "Böyle yaşa-
maktansa ölmek hayırlıdır,, demesine
bakmayın, sürümlerin en müthişini
bile ölüme tercih eder.

Kahramanlara, âlimlere, sanatkârlara
elbette hürmetimiz, hayranlığımız var -
dır; onlara da gıpta ile bakılır. Fakat
insanların hepsi değilse de büyük bir
ekseriyeti için — itiraf etmeseler, kendi-
leri de pek farkına varmasalar bile —
en büyük şey ölüm denilen felâkete karşı
koyabilmektir. Herkesin gönlünde bir
lâyemutluk hevesi vardır: Adımızın u-
nutulmaması, asırlarca zaman sonra biz-
den bahsedilmesi demek olan mecazi lâ-
yemutluğu kasdetmiyorum, hakikî lâye-
mutluk, yani namımızı değil, vücudumu-
zu bu toprağın üzerinde idame ettirebil-
mek. "Her insan ergeç ölecektir, deriz
ve şimdiye kadar doğanlardan hiçbirinin
muayyen bir yaşı aşamamış olması bu
sözün istisna kabul etmez bir hakikat
olduğunu bize kabul ettirmiştir. Fakat
buna rağmen gene içimizde bir ümit var-
dır: Nihayet bir çarenin keşfolunacağı,
medecceğimizin umarız, Uzun ömür süren insan
lara alaka göstermemiz de bunun içindir.
Zaten dikkat edin: "Falanca 150 yaşında
ölmüştür,, gibi bir haber: "Fılan 150 ya-
lanmaz; haberi kadar alaka ile karşı-
geçen Zaro Ağanın ölümünden sonra sö-
mesele sadece çok yaşamakta, yüz elli,
hattâ iki yüz yaşımızı bulmakta değil,
ölmektedir. Yaşayan ihtiyar, ölmek
ümidimizi kuvvetlendirdiği için bizi cez-
beder.

Doğrusunu isterseniz mecazi manasın-
da lâyemutluk hevesi de, hakikî mânâ-
sındaki lâyemutluk hevesinin, ümitsizlik
le şeklini değiştirmesinden başka bir
şey değildir: "Mademki vücudumuzu i-
dame ettirmeye imkân yok, biz de adımı-
zın unutulmamasına çalışmakla iktifa e-
deriz... Yani az çok bir züğürt tesellisi!..
Dünkü gazetelerin birinde gene bu çe-
şitten bir haber vardı; bir kadın 118 ya-
şına varmış ve tam 121 torun sahibi ol-
muş. Bu da doğru mu? bilmiyorum. Fa-
kat gazetelerin bu nevinden haberlerini
yalan da olsa, beğeniyorum; çünkü her
insanın gönlünde yatan aslanı, bütün
tercübelerle mukavemet edip sarsılmıyan
vettendiriyor. İçimize yeni bir kuvvet ve-
yor. Yalansa da bir kere daha söyle-
yin. bin kere daha söyleyin. hoşumuza
gidiyor.

Nurullah ATAÇ

İhraç mallarmız için
Yabancı vapurlarda
tenzilât temin edildi

Ankara, 28 (Hususi) — İhraç mev-
simine girmeye başladığımız sırada ih-
raç mallarımıza tatbik edilen navlunla-
rın arzettiği ehemmiyet nazarı itibare
alınarak İzmirdeki acebe vapur kum-
panyaları acentalarının iştirakile bir
sinde tenzilâtı bir tarife tesbiti kabil
olunmuştur.
Geçen sene incir ve üzüm için ton ba-
şına 48 ve bilâhara 45,5 şilin üzerinden
tatbik edilen tarifeye mukabil posta
kontinan limanlarına 40 şilin üzerinden
navlun alınması ve bundan ayrıca yüz-
de 10 tenzilât yapılması temin edilmiş-
tir. Diğer maddeler için de mühim ten-
zilât yapılmıştır.

İki gündenberi şehrimizde bulunan Mısır donanma kumandanı Tümamiral Mahmut Hamza paşa şerefine dün saat 13.30 da vali Muhittin Üstündağ tarafın-
dan Tarabyadaki Tokatlıyan otelinde bir ziyafet verilmiştir. Ziyafete misafirimiz-
den başka İstanbul ve merkez kumandanları, emniyet müdürü, vilâyet, belediye
ve şehir meclisi azaları, Elmahrusa yatının subayları bulunmuşlardır. Ziyafet sıra-
sında Muhittin Üstündağ kısa birkaç sözle Mısırlı misafirlerimizin bu seyahatlerin-
den duyduğu memnuniyeti ifade etmiş ve kadehini Mısır Kralı Majeste Faruk
şerefine kaldarmıştır.

Amiral Mahmut Hamza paşa da verdiği cevapta kendilerine gösterilen misafir-

perverliğe teşekkür etmişlerdir. Ziyafetten sonra Amiral Mahmut Hamza şu beya-
natta bulunmuştur:

"Biz, Mısırlılar Türkiye'yi kendi memleketimiz kadar severiz Burada hiç
yabancılık hissetmiyoruz. Memleketinize ayak bastığımdanberi hakkımda gösteri-
len misafirperverliğe çok müteşekkirim. Seyahatim tamamen husustur.

Anadolu ortasında, Atatürk'ün yüksek ilhamıyla kurulmuş olan yeni mamureniz
Ankarayı görmeden dönmek mecburiyetinde kalacağımıza çok müteessirim.,
Misafirimiz, dün saat 13.30 da Taksim Cümhuriyet âbidesine çelenk koymuş ve husu-
sî defteri imzalamıştır. Bu akşam yatıyla memleketimizden ayrılacaktır.

ŞEHİRDE VE MEMLEKETTE

Eminönünde
istimlâk işleri
Emlâk sahipleri
telâşa düştüler

Eminönü meydanının açılması için is-
timlâk muamelesinin başladığı günden i-
tibaren belediye'ye karşı bin bir müş-
külât çıkartan emlâk sahipleri şimdi de
başka bir yol tutmuşlardır. Bu defa is-
timlâk plânında ikinci ve üçüncü derece-
de kalan emlâkın sahipleri de müracaat
ederek binalarının derhal istimlâki için
belediyeyi tazyika başlamışlardır. Bu
hareketin manası evvelâ pek anlaşıl-
mamış, fakat sonradan mesele anlaşı-
lmıştır.

Mesele şudur: belediyenin, imar plâ-
nının tatbikında yapılacak istimlâklar
dolayısıyla müşkülâtla tesadüf edilece-
ğini şimdiden görmüş olması yüzünden
dahiliye vekâletinden istimlâk kanunu-
nun değiştirilmesini talep ettiği şüyu
bulmuştur. Bu tadilâtın bilhassa bir kı-
sım istimlâk bedellerinin uzunca vadeli
bonolarla karşılanması şeklinin ortaya
konulacağı da ısrarla söylenmektedir.
Henüz bu hususta dahiliye vekâleti bir
karar vermemiş ve belediyenin sarıf su-
rette nokta-i zarfını bildirmesini iste-
miş olmasına, diğer taraftan da kanu-
nun değişmesi Büyük millet meclisinin a-
çılmasından sonra kabil olacak hususlar-
dan bulunmasına rağmen böyle bir ih-
timal emlâk sahiplerini telâşlandırmış-
tır. Bundan dolayı elde tahsisat varken
bir an evvel mallarını satmak için isti-
cal etmektedirler.

İki kişi boğuldu

Arnavutköyünde, İskele caddesinde
kasap İraklinin çıracı 17 yaşında Hris-
to, dün Bebekte Çamlıbahçe kıyısında yı-
kanmak için denize girmiş, yüzmeye bilme-
diğinden boğulmuştur.

Beşiktaşta, İlhan sokağında Hamdi pa-
şa konağının bir odasında oturan Meh-
medin oğlu Mehmet Ali isminde 12 ya-
şlarında bir çocuk dün odun iskelesinde
denize girmiş, biraz sonra boğulmuştur.

Pencereden düşen çocuk

Şemsipaşada oturan bayan Zafer is-
minde bir kadın en büyüğü 8 yaşlarında
üç çocuğunu evde yalnız bırakarak
sokağa çıkmış, çocuklar pencere önünde
oynarlarken bunlardan Gülhan ismin-
deki kız sokağa düşmüş, ağır surette yara-
lanmış. Nümune hastahanesine kal-
dırılmıştır.

Eğlence yerlerinde
ucuzluk kararı
tatbik edilemiyor

Hükümetin, eğlence yerlerinden hal-
kın daha ucuz istifadesi için bir kısım
vergilerde yaptığı tenzilât üzerine bu
gibi eğlence yerlerinin fiyatlarını indir-
mek üzere belediyenin gösterdiği gayret
ve listelerde yapılan tenzilâtın tatbikat-
ta bir fayda temin etmediği görülmüş-
tür.

İstanbul gibi geniş ve binlerle eğlen-
ce yerinin faaliyette bulunduğu bir şe-
hirde kontrol işi icab ettiği şekilde ya-
pılamadığından fahiş fiyatlar gene eski-
si gibi devam etmektedir. Bu kabil eğ-
lence yerleri sahipleri belediyenin tas-

dikli listesini asmakla beraber şimdi list-
te harici "yer parası, su parası gibi bir
takım ücretler ihdas etmişlerdir.

Belediye iktisat müdürlüğü de bu ha-
li gördüğünden yeni bir formül bulmak
için faaliyete geçmiştir. Bu meyanda
Ankarada olduğu gibi eğlence yerlerle
gazino ve lokantaların sınıflara ayrılma-
sı da tetkik edilmektedir.

Eğlence yerlerinin ucuzluğu temin e-
dildikten sonra sıra otel ve hanlara ge-
lecektir. Bu işin daha gürültülü olacağı
şimdiden görülmektedir.

Ekmek
fabrikaları
Sovyetler inşaata
talip oldular

Ankara, İstanbul ve İzmirde büyük
ekmek fabrikaları kurmağa talib olan
Sovyet Rusyanın Türk Stroy firması,
bu iş için hazırladığı ilk projeleri İzmir-
deki mümessillerine göndermiştir.

İzmirde bulunan firma mümessili Ni-
kola İvanof bu hususta şunları söylemiş-
tir:

"İzmirde yapmak istediğimiz fabri-
kaya ait projelerimizi teklif mektupları-
la beraber hükümete verdik. Fabrika,
günde 100 ton ekmek yapacaktır. Nor-
mal imal kabiliyeti 75 tondur. Ankarada,
ve İstanbulda kurulacak fabrikalar da ayn-
ı olacaktır.

İzmirdeki fabrika, birinci, ikinci ve üç-
güncü nevi ekmekleri yuvarlak çıkara-
cak, francaları da uzun imal edecek
ve ambalajlayacaktır. Ekmekler bir ve
yarımsar kiloluk olacaktır.

Şirketi
Hayriyenin
yeni vapurları
Büyük bir araba
vapuru yapılacak

Şirketihayriye, üçüncü yeni vapuru o-
lan 77 numaralı araba vapurundan son-
ra 78 numaralı vapuru tezgâha koymak
üzere hazırlıklara başlamıştır. Beş oto-
mobil nakledebilecek kabiliyette bulu-
nan, mazotlu motörle işliyen ve Üskü-
darla Kabataş arasında durmadan sefer
yapacak olan yeni araba vapurundan
sonra Şirketihayriyenin Haliçte Hasköy-
deki tezgâhlarında yapılacak olan yeni
vapur ise şimdiye kadar memleketimiz-
de yapılan araba vapurlarının en büyü-
ğü olacaktır.

78 numaralı, hazırlanmakta olan
plânlarına göre, boyu 50 ve genişliği de
10 metre olacaktır. Yeni 78 numara şir-
ketin 74 numarası tipindedir. 75 ve 76
numaralar 35 metre uzunluğunda ve 6
metre genişliğindedir.

Şirketihayriye bu yeni vapurda kulla-
nılmak üzere güzel bir makine de bul-
muştur. Makine hususunda da anlaşma
hâsıl olur olmaz 78 numaralı plânları
Ankaraya gönderilecek ve tasdik ettiri-
lerek inşaata başlanacaktır.

Yeni vapurun 939 senesi sonunda ik-
mal edilebileceği ümid edilmektedir.

İktisat Vekili geliyor

Öğrendiğimize göre iktisat vekili Şa-
kir Kesebir gelecek hafta tekrar şehri-
mize gelecek ve burada bilhassa daimi
sergi binasının inşasına ait kat'i kararın
verilmesi meselesiyle meşgul olacaktır.

Maktu satış
kanunu

Evvelâ gıda maddelerine
tatbik edilecek

Ankara, 28 (Hususi) — Ekono-
mi Bakanlığı, bir Eylülde tatbikine
başlanacak olan maktu satış kanunu-
nun hazırlıklarına başlamış bulun-
maktadır. Bakanlık, maktu satışın
muhtelif maddelere tedricen teşmili-
ne karar vermiş ve ilk olarak maktu
satış kanunu hükümlerinin gıda mad-
delerinde tatbik edilmesini derpiş et-
miştir.

Kanunun yurdun bütün mntakala-
rında birden tatbika geçilmesinin de ko-
lay olmayacağını gözönüne alan bakanlık,
kanun hükmünün ilk defa büyük şehir-
lerde tatbik edilmesine karar vermiştir.

Bu hususun temini için Ankara, İs-
tanbul ve İzmir belediyeleriyle ticaret
odalarından gıda maddeleriyle maktu
satış kanununun tatbiki hakkındaki
mütalealarını sormuştur.

Alınacak cevaplardan sonra bu üç
şehrimizde gıda maddelerinin maktu
satış fiyatları hakkında bir kararname
projesi hazırlanacak ve Bakanlar He-
yetinin tasvibine arz olunacaktır.

Tonton amca-
nın çapkınlığı

Küçük Haberler

İÇERDE:

* Yerli mallar sergisine iştirak eden firmalara bu sene de madalye ve diploma verilecektir. Müesseseler müsabakaya hazırlanmaktadır.

* Deniz tarifelerini tetkik eden komisyon bu sene de yük ve yolcu ücretlerinde bir tenzilat yapmaya imkân bulamamıştır.

* Dükkânların ögle tatili hakkında ticaret odasından belediyeye henüz cevap gelmediği için karar ay başında tatbik edilemeyecektir.

* İstanbul festivali ağustosun birinde başlayacaktır. İlk günü akşamı Eminönü Halkevi temsil kolu tarafından Beyazıt meydanında Mulyerin bir piyesi temsil edilecektir. Meydanda elektrik hoparlör tesisatı dün yapılmaya başlanmıştır.

* Newyork sergisine müzelerdeki bazı tarihî eserler de gönderilecektir. Sergi komiseri Suad Şakir Ankaradan şehrimize gelmiş ve gönderilecek eserleri tesbit etmiştir.

* Sirkeci garının etrafında meydan açılması için karşıdaki caminin de yıkılmasına karar verilmiştir. Cami yakında istimlak edilecektir.

* İhbarlar vekili bugünlerde İzmir'e giderek Çamaltı tuzlasında tetkikat yapacaktır. İktisat vekili de ağustos başında şehrimize gelerek İzmir'e gidecektir. Başvekil namına sergiyi iktisat vekilinin açması muhtemeldir.

* Romanyadan getirilecek göçmenler için bugün bir vapur Köstence'ye hareket edecektir.

* Pazarlıksız satış kanununun tatbiki ne eyleme geçileceğinden, belediye o tarihten sonra bazı zarurî yiyecek maddelerine et ve ekmekte olduğu gibi azami fiyat konulmasını düşünmektedir.

* Seçimler için hazırlanmakta olan aile fişleri Kadıköy ve adalardan başka her yerde tamamlanmış ve tasnifine başlanmıştır.

* Tramvay geçen caddelerin günde altı kere sulanmasına karar verilmiştir.

* Liselerde bugün kamp imtihanları yapılacak ve kamplar iki gün sonra nihayete erecektir.

* İstimlak kanununda değişiklik yapılması hakkında belediyenin nafiaya müracaatı tetkik edilmiş ve talebi esas itibarıyla kabul olunmuştur. Belediye tafsillatı bir rapor hazırlayacaktır.

* Mudanya - Bursa asfalt yolu yapılmak tadır ve gelecek seneye kadar bitmiş olacaktır. Şimdiki halde vesait bazı noktalarda toprak yolu takip etmektedir.

* Köylerde elektrik ve radyo tesisatı vücutte getirmek için çalışması dahiliye vekâleti tarafından vilâyetlere tebliğ edilmiştir.

* Bu arada, köy meydanlarında birer radyo bulunacaktır.

* İstik sanayi ile meşgul tüccarlar bugünlerde Ankaraya bir heyet göndererek lüstik üzerindeki verginin azaltılmasını istiyceklerdir.

* Dölmabahçede sarayla cami arasındaki boş sahanın bir park haline getirilmesi kararlaştırılmıştır.

* Hâkimlerin terfi listesi hazırlanmaktadır. Bu listede 936 danberi terfi etmiyen hâkimlerin de terfi vardır.

* Adliye sarayı yapılmış için yıkılacak sahadaki binaların tarihî kıymeti olup olmadığını tetkike memur komisyon dün valinin başkanlığında toplanmıştır.

* Bir kaç toplantı daha yapıldıktan sonra sarayın orada inşa edilip edilmeyeceğine dair bir karar verilecektir.

* Mareşal Fevzi Çakmak dün akşam Ankaraya gitmiştir.

* Belediye gelecek sene Yenikapı sahillerinde bedava deniz hamamları yaptırarak ve açıkta denize girilmesini yasak edecektir.

İş kazası

Erenköyünde mühendis mektebi müdürü İhsan'ın binasında çalışan rençber Hızır dün pencere çerçevesi yaparken muvazenesini kaybetmiş, düşmüş ölü derecesinde yaralanmıştır. Yaralı Haydarpaşa Nümune hastahanesine kaldırılmıştır.

11 Ağustos

HABER okuyucularının HABER'i yepyeni bulacakları tarihtir.

O gün:
??????

DIŞARDA:

* Yugoslavya Başvekil Stoyadinoviç dün Split'in ve civardaki kasabaların ekonomik, kültürel ve sporcu delegasyonlarını kabul etmiştir. Başvekil, bunu müteakip Zagreb ve Ljubliyana torpitolarını ziyaret etmiştir. Bu torpitolar, tamamen split tezgâhlarında inşa edilmiştir.

Saat yirmide Stoyadinoviç, Pekta vapuruna binmiş ve Dalmasya sahillerindeki seyahatine devam etmek üzere yola çıkmıştır.

* Sovyetler Birliği yüksek meclisi devani, yüksek meclisi 10 ağustosta içtima daveti kararlaştırmıştır.

* Mısır valde kraliçesi, yanında dört kızı olduğu halde dün akşam Budapeşte'ye vasil olmuştur.

* Dün gece iki motörlü bir Fransız askeri tayyaresi, Fransada Liyon civarında bir tepeye çarpıp, parçalanmış ve ateş almıştır. Enkaz arasından beş naaş çıkarılmıştır.

Bir hırsız yakalandı

Baştarafı 1 incide

Bu meşhur sabıkalı hırsızın son iki ay içinde yaptığı hırsızlıkların mühimlerini yazıyoruz.

İbrahim 29 mayısta Kurtuluş Savaş sokağında fırıncı Ömerin apartmanına geceyarısı pencereden girmiş ve birçok pahada ağır yükte hafif eşyadan başta 120 liralık bir altın saat ile 200 lira da nakid parayı çalarak kaçırmıştır.

Yine bu ay içinde Nişantaşındaki Bulgar konsolosunun evine girerek aynı tarzda pencereden giren İbrahim buradan da birçok eşya, kürklü manto, lar, altın ve gümüş tabaka ve saatler top- larak savuşturmuştur.

Baltacı İbrahim en mühim ve dikkate değer hırsızlığını 7 temmuzda yapmış- tır. Şişli'de doktor Şevket bey sokağın- da tüccardan Naimin evine geceyarısı giren İbrahim evi soyup soğana gevirdik- ten sonra çaldığı eşyaları bir paket yap- pıp açık pencerenin önüne koymuş, ve sonra hizmetçi Hanifinin odasına gire- rek hiçbir seyden haberi olmadan uyu- yan kızcağızın karyolasına sokulmuştur. İbrahim yavaşça karyolaya yaklaşınca birdenbire Hanifeye sarılmış ve tecavüz- de bulunmak istemiştir. Hizmetçi karan- lıkta kim olduğunu anlamadığı bu adrı- dan kurtulmak için gırpınmağa başlamış- tır. Bu sırada İbrahim:

— Korkma, canım, sana fenalık yap- cak değilim. Ben buraya gece misafirli- ğine geldim, seninle biraz eğlenip tat- lı bir gece geçirelim,, demiştir. Fakat Hanife bu sesin yabancı bir adama ait ol- duğunu duyunca, büsbütün korkmuş ve bağırarak istemiştir. İşin fenaya varaca- ğını anlayan İbrahim de Hanifeyi güzel- ce bağladıktan ve ağzını da tıkadıktan sonra pencereden atlayıp savuşturmuştur.

İbrahim son hırsızlığını bundan üç gün evvel yapmış ve işte bunda yakayı ele vermiştir.

Mecidiyeköyünde Zingal şirketi mü- dürü Tefvik Âlinin evine geceyarısı es- ki soygunlarında olduğu gibi pencere- den giren İbrahim, bir gramofon ile muhtelif kıymetli eşyaları topladıktan sonra savuşturmuş, fakat şüphe üzerine eşyaları beraber yakalanmıştır.

İbrahimin çaldığı birçok eşyalar bulun- muştur. Diğerleri de satıldığı yerlerden geri alınacaktır. İbrahim koltukçuluk yaptığı halde, çaldığı eşyaları başkasına sattırmakta ve kendini namuslu göster- mek için de dükkânlardan aldığı eşyala- rı satmaktadır.

İbrahimin yaptığı hırsızlıkların başlı- ca hususiyeti, hepsinin geceleri pence- relere merdiven dayamak suretile ol- masıdır.

Loyd Corçun Versay muahe- desi hatıraları

Tefrikamıza yarınki sayımızda devam edilecektir. Loyd Corc hatıralarının yar- ın çıkacak olan kısmında Milletler Ce- miyetinin kurulması esnasında geçen dikkate şayan hadiseleri ve bu teşekkü- lün nasıl meydana geldiğini anlatmakta- dır.

Musolini 55 yaşında Hitler hararetli bir tebrik telgrafı gönderdi

Berlin, 29 (A.A.) — Mussolinin do- ğumunun 55'inci yıl dönümü münasebeti- le Hitler, "İtalya hükûmeti reisi ve im- paratorluk mareşali duçeye bir telgraf çekmiştir. Hitler, bu telgrafında ezclüm- le şöyle demektedir. "şahsi refahımız ve hem İtalyanın azametini hem de Avru- pa sulhüne hadim olan mesainiz hakkın- daki en samimi temennilerimi arzede- rim.

Roma-Berlin mihverini ve hayatınıza muvaffakiyetlerle dolu olarak geçen se- nesi içinde İmparatorluk toprakların- daki telâ kimiz esnasında dostluğumuzu daha ziyade tarsiin etmiş olmamız benim için pek ziyade memnuniyete şayan bir hayiyettir..

Mecusilerle müslümanlar Rangunada çarpışıyorlar

Rangun, (Hindi Çinde İngiliz müs. mekkesi Birmanyanın merkezi) 28 (A.A.) — Budist rahiplerle müslüman- lar arasında çıkan bir kavga ile bu ay- ın 26 sında başlamış olan dinî kargı- lıklar, bugün en nazik dereceyi bul- muştur..

Bir çok katil hadiseleri ve panîge se- bebîyet vermiş olan tüfek muharebeleri kaydedilmiştir. Askerî kıtaat, zabıta kuvvetlerinin imdadına koşmuştur. Ti- carethaneler kapanmıştır. Münakalât durmuştur. Üç ölü ve otuz yaralı sayıl- mıştır.

Lehistan Çekoslovakya'ya bir nota daha verdi

Varşova, 28 (A.A.) — Çekoslovak- yadaki komünist unsurların polonya zeyhindeki faaliyeti hakkında polonya hükûmeti tarafından Prag hükûmetine 23 temmuzda bir nota tevdi edilmiştir.

Hatırlardır ki Polonya hükûmeti, 22 martta aynı mesele hakkında ilk bir nota tevdi etmişti. Prag hükûmeti, bu iki notaya cevap vermiştir. Bu hükû- met, ilk cevabında Polonyanın muta- lebatını tatmin etmek için itihaz etmiş olduğu tedbirleri saymıştır. Bu tedbir- leri Varşova hükûmeti kâfi görmemiş- tir.

Fransız - İngiliz dostluğu

Baştarafı 1 incide

bozmak için yapılacak olan her türlü teşebbüs nasıl akamete mahkûm ise Londra ile Parisin arasını bozmak için yapılacak olan her türlü teşeb- büs de aynı vehile muvaffakiyetsiz- liğe mahkûmdur..

Lord Halifax, Çekoslovakya mese- lesinden bahsederek demistir ki:

"Prag hükûmetinden âlicenabane ve uzlaşma zihniyeti ile hareket et- mesini istiyoruz. Almanyadan da bu kabil nasihatler vermesini itimad ile bekliyoruz. İngiliz efkârrumumiyesi, makul bir uzlaşmaya mani olacak her türlü harekete düşman olmaktadır. Ni- hayet Lord Halifax, Fransa ile İn- giltere arasındaki askeri itilâfların tamamen tedafii mahiyette olduğunu beyan etmiştir.

İngiltere Kral ve kraliçesinin Paris ziyaretlerinden bahseden hatip ez- cümle şöyle demistir:

"Fransızların yapmış oldukları is- tikbal, bana Fransız milletinin bizim tıpkı kendisi gibi ferdi hakkın kıyme- ti ne olduğunu hissetmekte bulundu- ğumuzu ve hayatı tenvir eden ve zen- ginleştiren bu daimi kuvvetlere bizim de kendisi kadar imanımız olduğu ka- naatini beslemekte bulunduğunu gös- termiştir. İki memleket arasındaki dostluk, kâğıt parçalarına bağlı de- ğildir.

Lordlar Kamarası, nazım beyanatını alkışlamıştır.

Japonlar büyük bir bozguna uğradılar

Baştarafı 1 incide

Japonlar Dantin gölü civarında İ- yang mevkiini bombardıman etmişler - dir. Çin topçusu düşmanın bir ağır bombardıman tayyaresini düşürmüş - tür.

Ecnebi askerî mahafilinden alı- nan haberlere göre, Çin ordusu Ho- nanın şimalinde ve Anvhei'nin cenu- bu garbisinde mühim kuvvetler tek- sif etmekte ve hümmalı bir faaliyet- le umumî bir mukabil taarruz hazı- lamaktadır. Japon arazisi dahilinde Kifeng ve Lanfeng arasındaki mahallî tamamiyle su istilâ etmiş olduğundan Japon kıtaatının hare- kâtına mani olmaktadır. Hokey "Peyping" eyaletindeki Çin kıtaları faaliyetlerine devam etmektedirler. Japonlar tarafından işgal edilmiş bulunan Peyping - Hankov tren hat- tı kısmı işlenmemektedir. Japonlar çok müşkül bir mevkide bulunuyor- lar. Çin çeteleri, Japon mütearrız- larına Pelpingin cenubundaki Pao- tingin cenubu garbisinde mütemadi- yen taarruz etmektedirler. Üç defa düşmanı hezimete uğratarak mühim miktarda cephaneye, trenleri zaptet- mişlerdir. Çinliler Paoiting demir- yollarının mühim bir kısmını da ele geçirmiş bulunuyorlar.

Nankin civarında Lontende de şıl- detli muharebeler cereyan etmekte - dir.

"Beyaz esire," Fransızlar inkilâbımıza dair film hazırlıyorlar

İnkilâbımızdan alınan bir mevzu üze- rine bir Fransız kumpanyası (Beyaz Esire) adında bir film gevirecektir. Bir Fransız muharriri tarafından hazırla- nan senaryo Luçya kumpanyası tarafın- dan memleketimize gönderilerek müsa- ade istenmiştir. Senaryo âlakadarlar ta- rafından beğenilmiş yalnız bazı nokta- lar tashih edilmiştir.

Filmin çekilmesine başlamak üzere meşhur rejisör Pabst yanında arka- daşları olduğu halde bir haftaya kadar

Yangtze cephesinde mühim bir iş- gihlik yoktur. Dün Çin tayyaranın Anking - Hukov arasında bir ağır bombardıman gemilerini dört defa bom- bardıman etmişlerdir. Neticede Japo- nların bir kruvazörü, dört topçekte- nakliye gemisi ve dört gambazı tahrip edilmiştir.

Çin tayyareleri Japonların Yangtze cephesindeki kuvvetlerini bombala- man etmişler, düşmana 300 kad- yiat verdirmişlerdir. Lisue cıvay- ın ki Çin milisleri faaliyetlerine baş- etmektedirler.

Yangtzenin şimal sahilindeki kuvvetleri ansızın Siociden hücum- mişlerdir. Japonlar 800 kadar pa- vererek şimalışarkıye ricat etmiş- tir.

Berlin 28 (A.A.) — Bu sabahki man gazeteleri Avam kamerasında mebuslarından Montegutinin bir yere uğramaksızın Londra'ya line kırk yolcu nakledebilecek olan ni İngiliz tayyarelerinin icabında bomba götürüp götürmeyeceği soru- de sormuş olduğu sualin inkıtarat- ılmış olmasını protesto etmekte- dir.

Gazeteler, bu münasebetle, "Al- yanın sulh aşkının ciddi bir imtihanı- bi tutulmuş,, olduğunu beyan etmiş- dirler.

Cumhuriyetçiler muvaffakiyet kazandılar

Barselona, 29 (A.A.) — Şark cephe- sinde Cumhuriyetçilerin taarruz hare- ketleri devam etmiştir. Cumhuriyetçiler altı kilometre derinliğinde ilerlemişler- dir, Cumhuriyetçilerin müfrezeleri Eot civarına ve Bot yolunun çerta ile olan telaki noktasına varmışlardır. düşman, takviye kıtaatı almış ve gandega mın- takasında bir takım taarruzlar icra etmiş- tir.

Cumhuriyetçiler, bu taarruzları püs- kürtmüşler ve Frankistleri ghehrin ilk evlerine kadar geri çekilmeğe mecbur etmişlerdir. Cumhuriyetçilerin diğer bir takım k

Haber'den Tarihçe

Baron Openhaym'ın Suriye, Irak Anadolu seyahati

Anadolu - Bağdat demiryolu inşaatı münasebetiyle Almanya sefaretî müşavirlerinden Baron Openhaym 1899'da "Müsaade-i seniye" ile "Memaliki Şahane" de bir tetkik seyahatine çıkmış. Dönüşünde de, bu müsaadeyi bahşeden ikinci Abdülhamide şükranıye olarak, seyahatinde çektiği resimlerden mürekkep bir fotoğraf albümü hediye etmiş. Bu albüm bugün Üniversite kütüphanesinin fotoğraf albümleri koleksiyonunda 155 numarada kayıtlıdır.

Baron Openhaym Halep, Mardin, Diyarbakır, Birecik, Gaziantep, Adana, Mersin, Tarsus, Ulukışla, Karaman, Konya havalisinde dolaşmıştır.

Bu resimler arasında, âsarîatıkaya ait olanları üzerinde fazla durmayacak. Fakat, Baronun dolaylı mmtakalarla günlük hayatı tesbit eden kılışlar harikulâde kıymetlidir. Albümün başlarının Suriyenin bedevî Arap kabilelerinin hayatına dair sayıları dikkatle sahneler görüyoruz; meselâ:

Aneze kabilesi şeyhlerinin çadır içi hayatı, büyük Aneze kabilesine mensup Rual kabilesinin şeyhinin Openhaym'a ziyafeti, harbe giren Rual kabilesi müzeyyen kızının devekuşu tüyleri ile üzerinde kabile cengâverlerine refakat etmesi.. Cihanharbi sonuna kadar tam Osmanlılar tarihinde rollerini tesbit etmeğe uğraşanlara enteresan birer mevzudur.

Bu albümü, şöyle bir karıştırma sırasında gözümüzü:

Halepte konsoloshane kavalı, Halepte Osmanlı askerî ve jandarması. Milli âşiret reisi İbrahim paşanın 150 metre boyundaki çadırı, Halep ile Mardin arasında deveçiler, Mardinde katırcılar, Diyarbakırda han hayatı, Halepte tahtırevan, Keferdi'de bir türkmen çiftlik sahibi ve amesi, Adanada eski çadırlar, Toroslarda kar üsârâbaşı, gibi resimler ilâşiveriyor ve uzun zaman onların karşısından ayrılmak istemiyoruz.

Reşat Ekrem KOÇU

Acele satılık ev eşyası

Komple iki kişilik karyolayı havi yatak oda takımı, Philips marka 937 model 6 lambalı mükemmel bir radyo, bir adet ayaklı Navman dikiz nakış makinesi vesair ev eşyası azimet dolayısıyla acele satılıktır. Talip olanların Bomonti bir fabrikasında bay D. Borisavloviçe münaseatları.

Diyarbakır en sık, en zarf ve en idareli kadınları siyah rengin öteki renklerle üstün olduğunu daima idda etmişler. Biz de resminizde çok güzel bir siyah manto örneği veriyoruz. Bu mantoya üstü tüllü Vagner biçimi bir şapka çok güzel yakışır.

MESELE

Çekoslovakya-daki asıl dava

Çeklerle ekalliyetler arasında mı? Yoksa Çekoslovakya ile Almanmya arasında mıdır?

Daha pek yakın günlerde, bütün dünyayı, bilhassa Avrupayı harp korkusu içinde bunalan Çekoslovak meselesi, bugün ikinci plânda kalmış bir hâdise gibi görünüyor. Halbuki uzağı görenler için Çekoslovakya işi, her zaman korkuyla düşünülecek bir hâdisedir.

Paris gazetelerinden, Lø Figaro'da bu iş hakkında enteresan bir yazı çıkmıştır. Bu yazının muharriri şöyle diyor:

Çekoslovak meselesi, en kötü kaygıları uyandırdıktan sonra, art plâna bırakılmış görünüyor.

Evet, seçim mücadelesi bitmiştir; bu mücadelenin intaç ettiği hâdiseler kapanmıştır: Çekoslovakya, nizama hürmet ettirmek maksadıyla silâh altına davet etmiş olduğu ihtiyatları terhis etmiştir. Diğer taraftan Alman matbuatının açmış olduğu kampanya da sükûnet bulmuştur. Şu halde, gerginlik kalkmıştır. Fakat meselenin aslı olduğu gibi durmaktadır ve bundan en çetin güçlüklerin zuhuru ihtimali daima mevcuttur. Bundan dolayı gözlerimizi açık tutmak gerektir.

Biliyoruz ki, Prag hükümeti, devam etmekte olan müzakerelere esas olarak Henlayn'ın muhtırası ile kendi islahat projisini ele almıştır. Geçen müzakereler Südetlerin plânı üzerinde cereyan etmiştir. Bu sefer de hükûmin plânı üzerinde cereyan edecektir. İki görüş arasında zaruri olarak farklar vardır. Zannedildiğine göre bu farklar şunlardan ibarettir.

Henlayn partisi:

- 1) Alman ekalliyetinin mutlak muhtariyetini;
- 2) Mahallî bir parlamento mahiyetini arzedecek bir "diyet", teşkilini;
- 3) Çekler tarafından 1918 denberi Almanlara lka edilen "zarar, larn tevziini istemektedir.

Halbuki Çekoslovak hükümeti, hudut mmtakalarının inzibatını yalnız Almanlara bırakmayı imkânsız telâkki etmektedir. Yalnız Almanlardan mürekkep bir "diyet", in Prag parlamentosu ile birlikte mevcut olmasını tahakkuk ettirilmesi fiilen kabil olmanın bir temenni saymaktadır. Ve nihayet, Südet Almanlarına

Çekoslovakya Cümhurreisi Benes

"zarar ve ziyan", tanımak da hükûmetin haysiyeti ile telif olunmaz bir dilek mahiyetinde görülmektedir.

Bu böyle olmakla beraber, Prag hükümeti müstakil idare, merkeziyetsizlik, mahallî ve mmtakavî serbestiyetler, memurlar arasında nisbet, iki dil... Vesaire hususunda kabil olduğu kadar ileri gitmeğe karar vermiş bulunmaktadır.

Denildiğine göre, Prag hükümeti öyle bir sistem telkin edecektir ki bu sayede halk mümessilleri, devlet memurları ile birlikte kaza ve vilâyetler başına intihab suretiler gelebilecekler ve böylece "diyet", fikri az çok tahakkuk ettirilmiş ve bir uzlaşma husule gelmiş olacaktır. Südet almanları da, diğer taraftan, dilekleri meyanında, Bay Henlayn'ın Karlovi Vâr'de, geçen 24 nisanda izah etmiş olduğu prensipi, yani Çekoslovakyanın, her şeyden evvel, dış politikasını değiştirmesi prensibini artık ileri sürmemekte bulunmuşlardır. Anlaşmazlığın bu mevzuu bertaraf eylediğine göre, tezler arasında bir yakınlık husulî imkânsız görülmeyebilir.

Şayet, yalnız Çekoslovakya hükümeti ile Henlayn partisi karşı karşıya bulunmuş olsalardı, hâdiseleri az çok nikbin-

likle dikkate almak kabil olurdu. Bay Henlayn'ın dört sene evvel dedikleri hatırladığı takdirde bu zat hareketlerinde sebest olsaydı bugün Prag hükümeti ile anlaşmış bulunacağına inanmak lâzımgelir. Südet almanları partisi reisi, 21 ilkteşrin 1934 tarihinde Çeska - Lipa'da şöyle diyordu: "Alman nasyonal sosyalizmi bakımından biz ihtiyatî kayıtlar dermeyanında tereddüt etmiyoruz. Bugün iflâs etmemiş olan liberal devre hakkındaki bazı ihtiyatî kayıtlara rağmen şuna bilhassa işaret etmeliyim: Biz liberal idealden, yani umumiyetle insanlar ve hususiyetle vatandaşlarla otorite arasındaki münasebetleri tayin eden ferdin hukukuna mutlak surette riayet-ten katilen vazgeçmiyeceğiz.."

Bay Henlayn, böyle bir lisan kullanmak hususunda ne dereceye kadar serbesttir? Südet almanları mukadderlerini tayin hususunda ne dereceye kadar hürdürler? Asıl dava Çeklerle ekalliyetler arasında mı, yoksa Çekoslovakya ile Almanya arasında mıdır?

Her tarafında müteyakkız bulunmak gerektir.

Diğer taraftan Fransızların Epok gazetesinde de Çekoslovakya meselesi için şu satırlara rastgeliniyor:

Prag hükümetinin müzakerelerde ağır davrandığından bazan şikâyet edilmektedir. Fakat şikâyet edenler için ehemmiyetini, tesadüf edilen müşkülât ve ekseriya Almanya tarafından gösterilen suiniyeti hesaba katmamaktadırlar. Hodza, tamamiyle kendisi tarafından hazırlanmış olan statü projisini parlamento'ya tevdi etmekten kabul edilmesi ihtimali daha kuvvetli bir anlaşma elde etmek için alâkadar bütün gruplarla geniş bir istişarede bulunarak muhtelif milletlerin meşru emelleriyle devletin istiklâlini telif etmeyi tercih etmektedir. Bu hareket tarzının iyi bir netice verip vermeyeceği şimdiden kestirilemez. Fakat ne olursa olsun hükümet, her iki meclise de kendisi tarafından hazırlanmış olan statüyü verecek ve bir an evvel tatbikine geçilmesini istyecektir. Bu proje muvaffak olmazsa, bunun, hakiki mesullerinin kim olduğu o zaman anlaşılacaktır.

Satılık dağ!

DUNYA garip adamlarla doludur. Koleksiyoncular bunların en başında gelir. Akla gelmedik şeyleri toplayan insanlardan bu sütunlarda sıklıkla bahsederiz.

Fakat Cenevreli bir diş doktorunun muayenehanesi, ni biblo gibi süsleyen şeyin emsaline rastgelmek mümkün olamadığını zannediyoruz. Biblo Serven dağının tepesidir!

1858 senesinde diş doktoru bin türlü sıkıntılara katlanarak bu dağın tepesine kadar çıkmış. Oradan bir hatıra ile dönmek istemiş. Fakat kendisinde de, rehberinde de fotoğraf makinesi yokmuş. Tepe kayalık, kurak, ağaçsız, otsuzmuş.. Buradan hatıra olarak ne getirebilir?

O vakit doktor rehberlerinin yardımıyla dağın tepesini teşkil eden kayayı, hayatını tehlikeye koyarak koparmış ve bir Sevr vazosu getiriyorlarmış gibi bin bir dikkatle aşağıya indirmişler.

Diş doktoru aşağıya iner inmez belediye dairesine gitmiş, ve reise şöyle demiş:

— Serven dağının tepesini kopardım. Bu tepe size aittir. Ben namuslu bir adamım. Malmızı çalmak istemem. bunu bana satın.

Belediye reisi bu kayanın Serven dağının tam tepesinden koparılmış olduğuna dair bir vesikayı imzalamış, ve Serven dağının tepesini 40 franga doktora satmış!

Musikişinas, domuz yavruları, komşular ve hâkim

İNGİLTEREDE küçük bir şehire, bir sulh hâkimi garip bir karar vermiştir.

Şehir ahalisinden Masters Ellen hâkim huzurunda iddiasını şöyle anlatmıştır:

— "Komşum Keling haftada beş gece dokuzdan onakadar piyano çalıyor. Her gün aynı havalı tekrar ediyor. Uyuyamıyoruz. Diğer taraftan Kelingin kocası aynı saatlerde bahçesinde bulunan domuz ahırına gidiyor. Domuz yavrularına yem veriyor. Yukarıdaki piyano sesine aşağıdan domuzların böğürtüsü karışınca uyuya bilersen uyul.."

Hemen bütün mahalle halkı piyano çalan madamın aleyhinde şahadet ediyor. Kadın, müdafaasında, 29 senedenberi aynı evde oturduğunu ve eski âdetlerini hiç değiştirmedini söyleyerek beraetini istiyor. Fakat hâkim bu müdafaayı kabul etmiyerek kadını bir ay hapse ve hapisten çıktıktan sonra da beş sene müddetle piyano çalmamasına mahkûm ediyor.

Bombarduman-

Bir muhavere

Yazan: Kara Davut

Tramvayda, önümdeki sırada oturan iki vatandaşın biri, pencereden beş kuruş uzattı ve aldığı gazeteyi açar açmaz, dördüncü sayfanın üçüncü sütununda bir evlenme ilânını göstererek;

— Bizimki.. dedi.

Ben, ikisinin omuzları arasından bakıyordum. İşaret edilen ilân pek uzundu. Gazete yeni evlilere bol bol saadet temenni ediyordu. Bu temenniler yeni evlilere değilse bile ailelerine her halde pek pahalıya mal olmuş olacaktı. Arkadaşı ne demek istediğini anlamadım;

— Bizimki dediğin kim? Ve ne oldu mu? Başına bir kaza mı gelmiş?

Bu, kırkılık, kırk beşlik, temizce kıyafetli bir adamdı. Gazetede ki ilân işaret edenin her halinde ve kıyafetinde ise bol para sarfederek giyinmeğe yeni alışmış bir sonradan görme özentisi seziliyordu. Şişmandı.. Gülümseyerek cevap verdi:

— Bizimki dediğim kerime.. Evendirdik de..

— Yaaa.. Tebrik ederim. Hiç far- kında olmadık ayol. Haber vermek yok mu?

— Dostlarımı zahmete ve zarara sokmak istemedim.

— Düğün yapmadınız mı?

— Hem nasıl? Bir görmeliydin? Sabahlara kadar içildi, güldüldü, dansedildi.

— Görmeliydin demeye ağzın varıyor da üç gün evvel bir haber salma- ğa elin neye varmadı?. Bir telefon da mı edemezdin?

— Edebilirdim şüphesiz.. Fakat düğüne yalnız damad tarafının dostları davet edildi.

Ve, gazeteyi kıvrıp cebine koyar. ken ilâve etti:

— Birader.. Bizim aile dostları hep cavalacuz şeyler.. Gözüm kesmedi doğrusu.. Büyük düğünlerde bulunmak için kılık kıyafet lazım. Kadının bir parça takı - askı ile gelmesi lazım. Bizim dostları bilirsün.. Düne kadar "tırhallı hep bir halli", değil miydi? Bilirim.. Haydi diyelim ki para buldular, yaptılar. Hangi birisinin karısı giydiğini yakıştırır?.. Hangisine bir kırak, temiz bir beyaz gömlek yaraşır?

Arkadaşı bu izahatın daha fazla sürmesine meydan bırakmadı. Avur- larında bir sinirlilik dolandı ve bir top gibi patladı:

— Neler söylüyorsun kuzum? Bu ağızlar kime? Seni tanıyamamağa başlıyorum. Ne kadar da değişmişsin? Bütün arkadaşlarına, dostlarına tepeden bakıp hakaretler savurmak hakkını pereden aldın? Seni büyük adam sayanlar mı var? Çok zengin mi oldun? Ne oldun?

Şişman, gayet, tabii bir tavırla cevap verdi:

— Elbette değiştim birader.. Elbette değişeceğim.. Artık ben eski bildiğin adam değilim.. Karın kadar zengin bir damadım var.. Kızım saray gibi bir konakta oturuyor.. Otomobili var, elmasları var. Damadım çok zeki.. İş biliyor, çalışıyor. Bir iki yıl içinde servetini üç misline dört misli.. ne çıkaracağından eminim..

— Bundan sana ne.

— Tuhaf konuşuyorsun.. Bana ne olur mu? Karımla beni büyük bir apartmana yerleştirdi. Henüz bize, hususi bir araba tahsis etmedi ama, o kadar bol para veriyor ki, istersek sabah akşam otomobille dolaşabiliriz? Efendimmiş adamın eli pek açık.. Sonradan görme bir zengin değil.. Çocukluğundanberi altınla oynamış. Çok asil.. Fakat sana garip bir şey söyleyeyim mi? Demin zeki meki dedim ama, okuması pek krt.

— Kaç yaşında var?

— Eh bizden sekiz on yaş büyük ama biz akran gösteriyor.

— Yahu! Biz ellisine yaklaşıyoruz. Herif altmışlık var desene..

— Eh var..

— Senin kız kaç yaşınd

MATMAZEL ŞEYTAN

Yazan: Ş. Rober Düma

— 23 —

Çeviren: F. K.

Casus kadın Paristeki harekâtını resmî bir rapor ciddiyetile anlattı

— Biliyorsunuz ki ben Doroteye hürriyetimi ve belki de hayatımı borçluyum. Burada tamamiyle yabancı bir muhitte tek başıma kaldı zavallı kızcağız... Ona karşı vicdanî borçlarım var.

Benua sustu, başını önüne eğdi.

— Seviyor musunuz?

— Açık ve samimi söylemek lâzımgelse onu ben de biliyorum. Kadın olarak hoşuma gidiyor ve beni cezbediyor. Acıdığım da muhakkak. Kendisine sa-mimi bir hisle bağlıyım. Fakat bu hislerim arasında aşk da var mı? belki; kat'î olarak bilmiyorum. Herhalde Mörzelberg meselesinin başıma iş açtığına şüphe yok.

— Benden bir şey isteyeceğinizi söylemişsiniz.

— Evet. Dorote kendisini tehlikede görür ve bizim yardımımıza ihtiyaç hissederse o zaman...

Kolonel Gero yüzbaşının sözünü kes-ti:

— Anladım. Kendisine her zaman yardım etmeğe hazırız ve esasen bu vazifemizdir de... Şahsen ben size söz veriyorum Benua. Şu kartı alınız. Tehlike hissederse doğrudan doğruya bana müracaat etsin. Bu kartı gösterince yanı-ma alırlar. Kendisi gelemese beni bu-rada veya evimde telefona çağırın. Ben yoksam kumandan Dranjeyi bulsun. Ona karttaki 47680 numarasını söylemesi kâfi; bu onun için adetâ bir tılsımdır. Ben muavinime icab eden talimatı ve-ririm.

— Teşekkür ederim Kolonel.

* * *

Erna Flider, Berline dönüşünün erte-si günü sabah saat onda fon Strammerin yazıhanesine girdi.

— Bonjur aziz baron. Geldiğimi gene-rale lütfen haber veriniz.

Telâşlı telâşlı konuşuyordu. Uzattığı elini öpen zabıt doğruldu ve merakla sordu:

— Hayrola? Yeni malûmat mı var? Nedir? Söyleyin.

— Tabii yeni malûmat var; hem de mühim. Yoksa böyle alelacele gelir miy-dim? Lütfen generale haber veriniz, ehemmiyetsiz şeyler için onu rahatsız etmiyeceğimden emin olmanızı rica e-derim.

— Ne oldu Allah aşkına?

Erna cevap vermedi. Fon Strammerin masasının üstündeki telefonu açarak:

— General fon Rogviç'i veriniz, dedi.

Generale iki kelime konuştu. Tele-fonu kapattı. Fon Strammere döndü:

— Çok meraklısınız aziz baron, dedi.

Sabık posta memuresi Dorote Smit Pariste Benua ile mesut bir hayat yaşı-yordu. (Mevzuu tetfike ettiğimiz roman dan alınarak yapılan filmde bu rolleri oynayan Jan Müra ile Janin Kristen)

Ne diye aynı şeyleri bana iki defa an-latırmak istiyorsunuz? Şimdi generale anlatırken nasıl olsa siz de dinliyecek değilsiniz? Buyurun generalin yanı-na gidelim.

General, Ernayı yazıhanenin kapı-sında tehalükle karşıladı. Elini öptü, tu-valeti, güzelliği üzerinde komplimanlar yaptı. Sonra:

— Anlatın bakalım, dedi.

Erna ciddi ve resmî bir tavırla cevap verdi:

— Verdiğiniz vazife yapılmıştır ekse-lâns. Madde bir: Çalman dosyanın işare-ti K.F.D. 23241 dir.

General ve fon Strammer mırıldan-dılar:

— Veygelman!

Erna devam etti:

— Veyahut yakınlarımdan biri.. İkinci madde: Sg. 45 Fransız zabıtasının ve as-keri istihbarat teşkilâtı emrinde de ça-lışıyor. Delili beni ele vermesi...

General haykırdı:

— Alçak!

Erna sustu. İki zabıt hiddetle söyleni-yor, Brosilof'un muhakkak ceza görme-si icap ettiğini anlatıyorlardı. Erna tek-rar söze başladı:

— Şimdi size tafsîlat vereyim ve ma-ceramı tefferuatıyla anlatayım.

Casus kadın, Paristeki harekâtını res-mî bir rapor ciddiyetile anlattı. Sözleri-ni bitirdiği zaman general onu hara-retle febrik etti.

— Teşekkür ederim, ekselâns. Sanı-

yorum ki, bana verilecek yeni emir ve talimatımız olacaktır. Bekliyorum.

General mırıldandı:

— Veygelman meselesiyle ben meş-gul olurum.

Fon Strammere döndü:

— Bana onun dosyasını getiriniz.

Erna hitaben devam etti:

— Smokinge gelince...

Sözünü tamamlamadı. Fon Strammer sordu:

— Vücudu kaldırılmalı değil mi?

Casus kadının gözleri zâlimane bir ışıqla parıldadı. İskemlesinde doğrula-rak söylendi:

— Tabii!

— Fakat bu işi kime havale edebil-riiz?

Fon Rogviç'in bu saline Erna cevap verdi:

— Bana!

Odada garip bir sükût oldu. General el-leri arkasında aşağı yukarı dolaşıyor, fon Strammerle Erna dikkatle ona ba-karak cevapları bekliyorlardı. General birden durdu, bir kaç saniye düşünceli kaldı. Sonra omuzlarını şikâretle Erna-ya:

— Pekâlâ, dedi. Madem ki istiyorsu-nuz, peki.. İntikam almak arzusundası-nız galiba.. Smoking'i size teslim ediyor-um, matmazel şeytan! Ne isterseniz yapınız.

Ernanın cevap vermediğini görünce devam etti:

(Devamı Var)

Mylyon avcı

Macera Romanı

Tam iki gün kulübenin arkadaki tarassut mevkiinde etrafı gözledim

— 23 —

Dewey' den çıktıktan sonra Ka-nada ırmağını Appalachia istasyonun-dan geçerek cenub istikametine yol-landım. Burada iki süvariye görmüş, birisine rastladım. Bir mekkârî hay-vanı satın alarak garbe doğru gitmiş olduklarını söyledi.

İstasyondan tahkikatıma devam e-derken kır atlı süvarinin elifi elifine Bek Morgan'a benzediğini meydana çıkardım.

Stilluvaten'de kendime ve atıma bir az çeki düzen verdikten sonra, şimal istikametini tutturarak Kingsfisher kasabasına vardım. Takip etmekte ol-duğum adamlardan belki bir hafta belki de on gün kadar geç kaldığımı anladım.

Kingsfisher'de geceyi geçirdikleri hanı buldum. Burada kırmızı derili bir kadın, kıratlı süvariye beklemiş ve be-raberce garp yolunu tutmuşlardı. Az ileride grubun birbirinden ayrıldığ-ını keşfettim. Kırmızı derili kadın yağız atın üstünde ve yedeğinde mek-kârî mayvanı olduğu halde kıratlı sü-vari ile birlikte yola devam etmiş, ya-ğız atlı ise trene atlıyarak ya şarka, veyahut garp istikametine doğru ki-rişti kırmış! Yaptığım tahkikat mösyö ve madam Morganın Tepas hududuna doğru gittiklerini gösteriyordu. Bu işe âdeta şaşıtm. Çünkü Morgan için asıl büyük mükâfatı vaadedenden bu-ra-ıydı. Ben olsam, alargada dolaşırdım.

Watgona'da Morganla kadının ye-niden erzak aldıklarını ve Kanada ne-hrini, geçit yerinden biraz daha ileri-den geçerek kaza merkezi olan Ara-faho'ya gittiklerini öğrendim. İyi bir yol takip ediyordum, rahat rahat yü-rürken kendi kendime düşündüm: Mister Morgan ile kırmızı derili kadı-nı Elpaso kazasına teslim ettikten son-ra, acaba hangi meşhur banka hırır-sızının peşine düşecektim. Fakat mese-le Morganı yakaladığım zaman üstün-de 27300 dolardan ne kadar bulabile-ceğime tâbidi. Kingsfishan'da arka-daşile vedalaşırken her halde parayı paylaşmışlardı.

Altımdaki at sağlam bir binekti. Kendisini rahat ettirmek suretiyle git-tiğim halde Morgan'dan, günde aşağı yukarı yirmi kilometreden fazla yol al-ıyordum. Çünkü Morganın yanındaki kari ve mekkârî hayvanı hiç şüphesiz birer engeldi.

Bunun için yolculuğu dikkatle ya-

prıyordum. Yoldaki su baş-lıvanın doya doya içebilmesi saat duruyordum. Hayva-olsun diye geceleri yol aldı-yakılan ateşleri karanlıkta daha kolaydı.

420 kilometrelik bir mes-tikten, tabanlarım ve atımı bir hayli sızladıktan sonra nehri kenarında izbe bir ku-düm. Bir çalılığın arkasında gözetlemeğe başladım. Kul-nında biri kır, biri yağız, bi-kârî olmak üzere üç at otlu-tık Mister Morganla tanış-nın geldiğini anladım.

Tam iki gün kulübenin tarasut mevkiinden etrafı Geceleri atın sırtına atlıya boyunca bir kaç kilometre yor, gözükmiyecek bir yerde karak yemek pişiriyordum. sun ya, iş başında günde bi-mekle iktifa ediyordum. de gözlerimi kırpmadan et-rak oluyordum.

Morganı gördüğüm gibi ka-li kariyı da gördüm. Etrafta-larından, su membalarının ne-ğünü bilmelerinden anladım veya hut Morgan buranın P-bancısı değildi.

Her sabah Morgan güneş uyanarak hayvanları; çözüyor ateş yakmak için çalı çırpı to-ertesı sabah gün doğmadan kulübeye yaklaşıp, görünüm-kuru bir ot yığınının arkasın-dım. Morgan dışarıya çıktı. hayvanların bağlı olduğu ye-yürürken geriye döndü. Tuhaf Acaba bir şeyden şüphelendi-benim bulunduğum tarafa ba-Az sonra kulübeye girdi. Ti-miydi? Hem de ne dereceye-şancıydı? Kimbilir?

Kulübede saatlerce kaldığ-ım; halbu ki bu esnada gün-on beş dakikalık bir mesafey-mişti. Tekrar dışarıya çıktı. fek yoktu. Altı patlara karşı-la çıkmak benim işime pekâl-Zaten bundan iyisini de isten-mesele bir talih oyunu idi. yavaş yavaş bana doğru y-ı-ı defa duraklıyarak kemerini

(Devamı var)

HABERİN EDEBİ ROMANI

XXXIX

Baronne dö Makumer'den

Vikontes dö l'Estorad'a
Roma, ilhkânun.

O haince mektubun nihayet geldi; Şantplör'deki kâhyamızdan istetmişim, o göndermiş. Ah! Rene... Fakat gene susayım da öfkemin, dilimin ucuna getirdiklerini söylemiyeyim. Sana sadece mektubunun bıraktığı tesirleri anlatayım. Sefir bizim şerefimize bir balo vermişti; ben orada bütün şaşılarım ile parlamıştım, Makumer de benimle iftihar etmiş, gururundan âdeta sarhoş olmuştu; senin o berbat mektubunu işte o balodan döndüğümüz zaman kendisine okudum, hem de girkin gözükme-yi gözümle alıp ağlıyarak okudum. Benim sevgili İbni - Serrac'm ayaklarma düştü ve senin ne dediğini bilméz bir kadın olduğunu söyledi. Beni oturduğumuz sa-rayın balkonuna götürdü; buradan Roma'nın büyük bir kısmı görü-lüyör; o akşam parlak bir ay ışığı vardı. Fakat Makumer'in sözleri de, ihtişam bakımından, önümüzdeki manzaradan hiç te aşağı de-ğildi. Biz italyancayı oldukça öğrendik; ihtirasm ifadesine pek uy-gun olan bu yumuşak dilde aşkına dair söyledikleri bende doğrusu pek ulvî bir nutuk tesiri bıraktı. Senin dediklerin sonradan doğru çıksa bile kendisi için saadet içinde geçecek bir gecenin veya o leziz sabahlarımızdan birinin kendisi için bütün bir hayattan daha kıymetli olduğunu; bu hesapla kendisini daha şimdiden bin yıl ya-samış saydığını söyledi. Benim kendisi için bir masuka olarak kal-mamı istiyor ve benim aşıkım olmaktan başka bir temennisi yok. dedi ki:

— Bana Tanrı bizzat gözüküp de "Rene dö l'Estorad'm nasi-hatlerine göre otuz sene daha yaşayıp beş çocuğun olmasını mı is-tersin, yoksa bugünkü aşk hayatıyla beş yıl daha yaşamayı mı is-

2 yeni GELİNİN Matraları

Çeviren: Nurullah ATAÇ
— 81 —

tersin?.. dese biran tereddüt etmem: senin sevdiğin gibi sevilip ölmeyi tercih ederim.

Kolunu belime dolamış, başını göğsüme dayamış, bu sözleri kula-ğıma fısıldıyordu; tam o sırada, bir baykuşun pençesine düşmüş bir kaç yarasanın acı acı bağıştıklarını duyduk. Bu ölüm feryadı beni o kadar ürpertti ki bayılır gibi oldum; Felipe beni götürüp yatırdı. Merak etme! Bu meşum fal benim ta ruhuma işledi ama bu sabah iyiyim. Yataktan kalkınca Felipe'nin önünde diz çöktüm ve gözlerim onun gözleri altında, elleri ellerimde ona dedim ki:

— Meleğim, ben belki bir çocuğum, ihtimal ki Rene-nin hakkı vardır: benim sende sadece aşkı sevdiğim doğru olabilir; fakat ş

13. Kapitän T. BRODEY Marmarada

Yazan: Rahmi YAGIZ

Donanma kumandanlığı, bir destroyeri feda ederek düşman tahtelbahirini yakalamak fikrine kapılabilirdi

— 47 —

Biranda torpido kovanları hareket geçti. İçerilerindeki katil mermileri suya salıverdiler. İri birer balığı andıran iki 175 kiloluk torpido suyun yüzünde hava kabarcıklarından ibaret uzun, seridimsi bir iz bırakarak uyuklayan "Dersaadet", vapuruna doğru koştu. Birkaç saniye sonra suda bile tazyik eserlerini gösteren bir infilak, kulakları tırmalayan bir gürültü duyuldu. Torpidolardan birisi Dersaadetin iskele bordasında, bodos-lamanın su kesimi hizasında derin bir yara açtı. Bu yaradan dolan sular vapurun baş anbarını kapladılar. Yaralı transpor bir tarafına çarpıldı. Fakat batmadı. Brodey torpidosunu Geminin makine dairesi ne rastlatamamış, yalnız baş anbara dolan sular gemiyi denize doğru biraz alçaltmış, feryatlar, ve dehşet çığlıkları arasın da kendilerini denize atan Dersaadetin tayfaları yüze yüze kıyı yolunu tutmuşlardı. Brodey ikinci bir torpido daha savurmağa hazırlanıyordu. Fakat ufaklık bir düşünce onu bu tasavvurundan vazgeçirtti.

Donanmaya yapılan taarruz mukabelesiz bırakılmıyacak elbet. Ve gene şüphesiz ki Osmanlı destroyerleri ilk şaşkınlığı atlattıktan sonra Marmarayı yoklayacaklardı. Bu arama sırasında E 13 kolayca ele geçirilecekti.

Bu kafa tasarlayışından sonra Brodey artık limanda durmağı doğru bulmadı. Makine telgrafına :

— Kute! Fol spid emrini verdi. Dümen kertelerini söyledi, E 13 yavaş yavaş provasını Marmaraya doğrulttu. Büyük bir hızla yol almağa başladı.

Tecrübeli İngiliz süvarisi şimdi takip işile meşguldü. Bu sebeble hemen devestikametine uluorta provasını tutturmadı. Kıyı boyunca tercih etti. Şimdi, boğazın derine kadar inen aktivities tahtelbahiri arkadan yediyor, E 13 kendi hızını iki misli bir yolla uçar gibi yol alıyordu.

Sarayburnu bu hızla geçildi. Kızkulesi bordalarından Brodeyin gözleri suyun üzerinden acıip duruşla boy gösteren kuleye takıldı. İçinde yenilmez bir arzunun izlerini duyan süvari buraya bir torpido atmak, Bizans zamanından kalma asırların yadigarı emektar kuleyi havaya uçurmak hürsile kıvranıyordu.

Fakat takip işi şimdilik onu bu arzusunun yapmaktan mahrum bıraktı. Gözleri kuleye takılı kalan Brodey kendi kendine:

— İkinci seferimde alacağım olsun! Dedikten sonra seyre devam etti.

E 13 büyük hızıyla suyun altında ilerliyor, sahil boyunca takip eden rotası sırasile Ahırkapı, Kumkapı, Yeni-yarldığı sralardaydı. Yedikule önlerine fide bir Osmanlı harp gemisinin hayaletini gördü. Brodey bütün dikkatini gözlerine topladı. Bu hayale baktı.

Yedikule önlerinde, sahile muvazi. Ve yakın mesafede duran harp gemisi bir mekili destroyerlerinden Abdülâziz yadigarı Pelenkiderya. Tekaitülük yaşlarını idrak ettiği için Sosonun tertip ve tefrik zam harbine dahil edilmemiş. İstanbul re ayrılmıştı (1).

Brodey gemideki sükûtu hayretle seyretti. Biraz evvel İstinye koyunda kıyadile denilecek kadar kısa biran içinde denle eden torpido gürültüsü, Dersaadet atılan torpilin patırdısı sanki Pe-lenkideryadan duyulmamış gibi, destroyer bulunduğu yerde uyukluyordu.

İngiliz denizcisi önce bu hedefi bir deniz harp hilesine hamletti. Donanma kumandanlığı, bir destroyeri feda etmek şartile gizli mikrobudüşman tahtelbahirini yakalamak fikrine kapılabilirdi. Bu destroyeri böylece terk

eder, onu tahtelbahire bir yem gibi gösterirdi ve... Tahtelbahir taarruz edince etrafta gizlenen destroyerler, botlar buraya hücum ederler, tahtelbahiri kıstırırlar, topla, torpido ile, mahmuzlamakla hülâsa her çeşit çareye başvurulur, mutlaka tahtelbahiri batırır yahut esir ederlerdi.

Brodey etrafını iyice tetkik etmeden torpido atmamağa karar verdi. Geminin iyice yanına sokuldu, bir defa ona muvazi bir seyir hat ile ileri doğru geçti. Ufku gözden geçirdi.

İlerde, Hayırsız adaların 10-15 mil uzağında bir sıraya yükselen 6-7 duman sütunu göze çarpıyordu. Bunlar donanma kumandanlığı tarafından kendisini takibe gönderilen Osmanlı destroyerleri olacaktı. Destroyerlerle kendi arasındaki mesafe aşağı yukarı 20 mil kadar vardı. Süvari bu hesabı bir de rakamla tesbit etti. Torpidoyu attıktan sonra kaçıp kaçamayacağını hesapladı. Vaziyet biraz şüpheli olmasına rağmen bir fırsat sayılacak kadar cazip bir hedefe tarruz etmeğe müsait addolunabilirdi.

E 13. Pelenkideryanın uzaklarında dolaştı. Destroyerin etrafını tarassut etti. Uzaktaki gemilerden başka hiçbir düşman tehlikesi görünmüyordu. Brodey kararını verdi. Sakin sakin duran, uyur gibi âkıbetini bekleyen Osmanlı gemisine taarruz edecekti. Kararını süratle mevkiatbake koydu. Kumandayı bastırdı:

— Torpido başına! Mürettebat, kovanlarına mermileri sürdüler. Brodey ihtiyatla destroyere doğru sokuldu. Torpido menziline girdi. Gemiye bir defa daha gözden geçirdi.

Prova sereninin çanaklığında bir rasıt görünüyordu. Günlerce, haftalarca burada bekliyen bıkmış gibi bir tavır alan rasıt uzakları seyrediyor, elindeki bir kâğıtla oynuyordu.

Süvari, dudaklarında beliren şeytanca bir gülücüğü zapta uğraşırken, meşum kumandayı verdi:

— Dikkat çift torpido atılacak. Ateş! Kovanlarda alesta duran iki 175 kiloluk torpido soğuk, tüyler ürpertici bir hışırtı ile suya kaydılar. Hızla hedefe doğru koşmağa başladılar.

Brodey preskopun objektifine gözle-rini yapıştırmış mermilerin hedefe varışını görmek, tıpkı yarattığı bir eseri seyredirken zevk duyan bir sanatkar hazzaila işin sonunu seyretmek istiyor; gemiyi gözden kaybetmiyordu.

Birdenbire Çanaklıktaki rast deli gibi yerinden fırladı. Telâşlı hareketlerle merdivene sarıldı. Bir iki basamak indi. Gemide, üst güvertede koşuşan Türk bahriyelileri göze çarpıyor, Türk deniz subayları telâş ve heyecan dolu jestlerle öteye beriye seğirtiyorlardı. Brodey hazla seyrettiği bu görünüşün birdenbire karardığını gördü.

Biranda simsiyah bir duman gemiyi sarmış, gözden silmişti.

E 13. Tekrar dumanın sıyrılmasını bekliyecek halde değildi. Bu vaziyeti gördükten sonra Brodey yeniden yoluna devam etti. Sahile daha fazla sokuldu. Gizli bir seyirle Marmara yolunu tuttu.

(Devamı Var)

(1) Alman amirallerinden Uzeydum tuhaf bir fikir ortaya atmıştı. Donanmanın amelimanda gemilerini yüzer kale haline koymak. Bunları düşman deniz taarruzlarına karşı sabit ateş kuvvetleri şeklinde kullanmak. Bu mesele o zaman donanmada uzun uzadıya münakaşa edildi. Bu mevzuun leh ve aleyhinde fikirler yürütüldü. Neticede Uzeydum dediğini yaptırdı. Mesudiye Çanak-kale-önüne gönderildi. Baştan kıtlan demirledi. Fakat çok geçmeden orada B 7 tarafından batırıldı. Pelenkiderya da bu meydana İstanbul kıyılarında boy göstermek, halkın maneviyatını yükseltmek için Yedikule önlerinde aynı halde bırakılmıştı. (R.Y.)

SPOR

Matbuat takımının

Beykoz tekaütleriyle yapacağı maç

Matbuat takımının bu hafta Beykozda Beykoz mütakaitleriyle yapacakları maç hakkında, takım kaptanlığından aşağıdaki tebliği aldık. Neşrediyoruz:

Matbuat takımı kaptanlığından:

1 — Matbuat takımı 31 temmuz 938 pazar günü Beykoz spor klübü mütakaitleriyle bir maç yapacaktır. Aşağıda isimleri yazılı arkadaşlar pazar günü saat 11 de Köprüden kalkacak vapurla Beykoza hareket edeceklerdir:

Ercümen Rifat, Namık, İzzet Muhidin, Ercümen Kemal, Murad Kayacan, Ahmet Adem, Osman Kavrak, Salâhaddin (Foto), Ali (foto), Sedat, Ömer Besim, Ulvi Ziya, Şazi Tezcan, Hikmet Feridun, Naci Sadullah, Halid Galib, Sabahaddin, Enver, Osman Münir, A. Fuad ve Naki.

2 — Matbuat takımı azaları bütün futbol levazımını Bahçekapıda Liman hanı altındaki Fenerli Şabanın spor mağazasına müracaatla evvelce ısmarlanmış olan takımlarını tedarik etmelidirler.

3 — Arkadaşların bütün futbol levazımlarıyla beraber gelmeleri rica olunur.

4 — Maçın hakemi Ahmet İhsandır.

5 — 11 vapuruna yetişemiyenler 12,15 13, 14,10, ve 14,30 vapurlarıyla gelebilirler.

Istanbul festivalinde Yabaneî takım getirilemiyor!

Istanbul festivalinin spor karşılaşmalarından; futbol maçı için Mısır muhtelitinin gehrimize davet edildiğini evvelce yazmıştık. Uzun zaman cevap almamağı için festival heyeti Çeklerin meşhur Slavyasına müracaat etmişti.

Gerek Mısır federasyonundan ve gerekse Slavya klübünden nihayet cevaplar gelmiştir. Mısırlılar, bu tarihte gele-meyeceklerini bildirmişler, Slavyalılar da merkezî Avrupa kupasını oynayacakları için aynı mazereti dermeyen etmişlerdir. Bu vaziyet karşısında İtalyanın tanınmış klübü Ambrosianaya da başvurulmuş, fakat ondan da aynı cevap alınmıştır.

Festival futbol maçı için Avrupadan takım getirilmesi de artık hemen hemen imkânsızdır. Festival komitesinin bir Yunan ekipini davet edeceği rivayet edilmektedir.

Komşu sporcular da gelemeyecek olursa iş tam bir festival takımı olan (!) günün kahramanı matbuat futbol ekibine düşeceğe benzemektedir!!!.

Yarın yapılacak Ok atışları

Okspor kurumu genel sekreterliğinden: Kurumumuzca tertib edilen ok atışlarının yedincisi 30-7-938 cumartesi saat 15 te Okmeydanında yapılacağından saygıdeğer halkımıza ve üyelerimize arzı keyfiyet olunur.

N'santaşı klubünün kongresi

Nisantaş spor klübü başkanlığından: 2-8-938 tarihine müsadif salı günü saat 19 da Şişli halkevi binasında klübün müzün senelik toplantısı olacağından a. zaların bulunmaları ehemmiyetle bildirilir.

Süleymaniye klubünün kongresi

Süleymaniye Terbiyeibedeniye yurdundan: Senelik kongre 6 ağustos cumartesi saat 15 de Veznecilerdeki yurd binasında toplanacağından arkadaşların iştirakleri rica olunur.

Devlet ve spor

Sporu klüplerde hapsetmekten ise millete maletmek lâzımgeldi ve devlet bunun için başa geçti

Yazan: Saylav Dr. Osman Şevki ULUDAG

Doktor Osman Şevki Uludağ, Ulus refikimizde (Devlet ve spor) başlığı altında bir yazı neşretmiştir. Çok güzel ve enteresan bulduğumuz için bu yazıyı biz de aynen alıyoruz:

Yeni bir kanun beden terbiyesini ve sporu devlet eline verdi. Artık bu işler Başvekâlet'e bağlı bir genel direktörlük tarafından idare olunacaktır.

Spor işlerinin yakın vakıtlara kadar rasgele eller tarafından, maruf tabiriyle, başıbozukvarı idare edildiğini herkes bilir. Bu geçmiş günlerin, düşünülmesi bile insana iştirap vereceği için muhasebesini yapmağa kizum görmüyoruz.

Beden terbiyesi ve spor her yerde ampiriklerin elinden alınarak hakikî bir ilim haline konmuştur. Büyük harp ortalıkta yalnız ekonomik değil moral olarak ve fizik olarak bir panik doğurmuştu. Milletler gençlerine moral disiplin ile birlikte onların sıhatlerini yeni kaynaklardan alınan tedbirlerle kuvvetlendirmek için harekete geçtiler. Beden terbiyesi ve spordan geniş bir ölçüde istifade etmek düşüncesi kuvvetlendi; fizik kültür, ilmi araştırmalar objesi olarak gerek biyolojinin, gerekse fizyolojinin büyük dâvaları sırasında yer aldı.

Bizde de böyle olmalı idi. Bunu isteyince devletten başa geçmesi lâzımdır. Dahiliye Vekilinin nutkunda söylediği veçhile cumhuriyet sporu zayıf ve perişan olarak bulunmuştu. Bu hal sürüp gidemezdi. Her tarafa spor ve beden terbiyesi nesli kuvvetlendirici âmillerden birisi sayılmaktadır. Bunun içindir ki milletler her gün eski kanaatları değiştiren yeni yeni tedbirler alıyor.:

Fransa 1790 ve 1886 tarihlerinde tesbit ettiği hareketleri 1919 da çok eskimiş buldu. Bir çok projeler, parlamento münakaşaları neticesinde bunları baştan aşağı yenileştirmeğe kalktı. Tabiatı aykırı "antinaturel" hayatın doğurduğu sinir ve ruh bozukluklarının sosyal sonuçlarını korkunç buldu. İrki kurtarmak için" muhtelif propaganda vasıtalarına baş vurarak modern hayatın icapları içinde neslin kuvvetlendirilmesi imkânlarını araştırmağa koyuldu.

Rusya'da fizik terbiye mektepte fabrikada, ordu da dikkatle takip olunan bir mesele halindedir.

Çeklerde muhteşem sokol hareketleri halkın vücutlarını düzeltmek ve mükemmelleştirmek esası üzerinde milli bir iş olmuştur.

Almanya'da ve İtalya'da fizik terbiye mektepte ve mektepten sonraki hayatta mütemim bir ders halindedir.

Eski Avusturya'da fizik terbiye umumî tedrise sıkı sıkıya bağlı idi.

İngiltere aynı mesele için pek çok para sarfetmektedir.

Türkiye'ye gelince: Devlet beden terbiyesini ve sporu şimdiye kadar gözünden uzak tutmamıştır. Sahalar hazırlamak, görgülerini arttırmak üzere sporcuları Avrupa seyahatlerine çıkararak masraflarını temin etmek, muhtelif teşekküllerin kendi bünyeleri içinde millete faydalı olabilmeleri için inzibat tedbirleri tavsiye etmek... Bunlar devletin gösterdiği ilgilerdi. Hususi idareler, belediyeler spor işleri için maddi yardımlar ed

E oz Casus anlatıyor:

Efsane adalarının 28 Casusu

İngiliz ve Fransız gizli istihbaratına mensup en kıymetli memurların hepsi birden nasıl mahvoldu?

Bu sene ve gelecek sene birçok casus hikâyeleri dinlemeye hazırlanabiliriz. Çünkü, umumi harbin sonunda tevkif olunan ve kursuna dizilmekten kurtularak hafif bir cezayla serbest bırakılan birçok casuslar, maceralarını ve hâlâ çözülemeyen sırların yirmi sene sonra anlatacaklarını vaatmişlerdi.

Belki içlerinde bu vaadi tutanlar olurlar, belki de hiçbirini yine sırlarını anlatmamayı tercih ederler. Fakat, İngiliz entellicens servisinin Boz Casus imzası ile hatıralarını neşretmeye başlayan biri şimdiye kadar meçhul kalmış birçok casusluk hikâyelerini anlatmakta hepsinden evvel davranmış oluyor.

Hüviyetini meçhul tutan bu casus, harb esnasında Avrupalı muhtelif memleketlerinde çalışmış, bizzat birçok tehlikeli maceralar geçirmiş ve birçoklarına da şahid olmuştur.

Boz Casus bugün, umumi harbin en esrarengiz casusluk vakalarından birini anlatıyor:

İskoçyanın şimalinde Efsane takımadaları hakikaten birçok efsanelere sahne olmuştur. Bu sisli sahillerin biraz açıldığında ada öbekleri, şimali romancılardan eserlerindeki hayaletler gibi yükselir. Bulutlar orada birer şeytan, dalgalar deniz canavarları gibi görünür.

Efsane yarımadalarından Orkadi adaları ismi verilen bir öbek vardır ki bu efsane sahnenin en esrarengiz köşesini teşkil eder. Burada doksan ada vardır, fakat bunların ancak otuzunda insan oturabilir. Diğerlerine ayak atmak bile kabil değildir. Bu sarp kayalıkları dalgalar daima döğmektedir...

17.18 Eylül 1916 gecesi bu küçük adalardan birine yirmi sekiz kişi çıktı. Bunlar oraya İngiltere'nin ve Fransanın birbirine en uzak köşelerinden gelmişlerdi ve hepsinin cebinde deste deste Alman banknotları doluydu.

Gecce kışları gibi, karanlıktan istifade ederek bu kayalara çıkmış olan bu yirmi sekiz kişi hep siyahlar giyinmişti. Karanlıkta yalnız gözlerinin parladığı görülüyor ve nefesleri duyuluyordu. Hepsisi heyecan içindeydiler. İngiliz sahillerinin soğukluğu ve hakikaten soğuk havası bile bu heyecanı donduramıyordu.

Bu kara giyimli esrarengiz yirmi sekizler kimlerdi? nereden geliyorlar, nereye gidiyorlardı? İngiliz Entellicens servisi onların kim olduğunu da, nereden gelip nereye gittiklerini de bilmiyordu. Yalnız iki gün sonra ne olduklarını bilemeyecek, aylarca haber alamayacak ve Efsane Adalarında başlayan bu macera denizlerin efsanesine gömülü kalacaktı.

İngiliz sahillerinden uzaklaştıkları gecenin sabahı telsiz geldi: hazırlanan plan mucibince, adalardan kayıklara binerek açılmışlar ve 15 mil uzakta birden bire denizden çıkan tahtelbahire binmişlerdi. Tahtelbahir şimdi Almanyaya doğru istikamet almıştı.

Bunlar, Almanyada uzun müddet itilaf devletleri hesabına çalışmış İngiliz ve Fransız casuslarıydı. Entellicens servisi ve Fransız istihbarat dairesi, en müktedir casuslarını merkeze çağırması ve onlara yeni talimat vererek, bu yolla yeniden Almanyaya göndermişti.

Efsane adalarında bir gece bir arada kayıklara binip tahtelbahire geçen siyahlar giyinmiş yirmi sekizler birbirlerini ilk defa olarak o gece görüyorlardı. O da, zifiri karanlıkta görebildikleri kadar. Fakat, en karanlık meseleleri okumaya alışmış olan gözleriyle, birbirlerini farkediyorlar, hattâ seslerinden bile birbirlerinin şekli ve semaili hakkında fikir ediniyorlardı.

Bunlar, tahtelbahirlerle denizi aştıktan sonra da Alman sahillere ayrı ayrı çıkacaklardı. Tahtelbahir onları muhtelif Alman sahillere yakın bir yerde denizin üzerine çıkaracak, Efsane adalarından gelen bu kara hayaletler, yine

bir gece ayrı ayrı Alman sahillere dağılacaklardı.

İkinci gün bir haber gelmedi. Bu sefer biz aradık. Entellicens servisinin tahtelbahirdekilerle konuşmak üzere kararlaştırıldığı bir parola vardı. Makinemiz parolayı bütün ufuklara doğru neşretmeye başladı.

Fakat, yine bir cevap yoktu.

Üçüncü gün, dördüncü gün, beşinci gün... Hep böyle geçti. Artık, tahtelbahirin bir kazaya uğradığına şüphe kalmıyordu. Bu zamana kadar tahtelbahirin içindekileri Alman sahillere bırakıp dönmeleri bile lâzımdı.

Bu hâdise hepimizi çok müteessir etmişti. İngiliz ve Fransız casus teşkilatının en kuvvetli yirmi sekiz rüknü, hepsi birden denize gömülmüş bulunuyordu.

Yirmi sekizlerin İngiltereden ayrıldıkları hafta, albay Gilman, bunların kütüklerdeki isimlerinin yanına "vazife esnasında kayıp, işaretinin konulmasını emretti..."

Bununla, Entellicens servisinin tarihinde karanlık bir sayfa daha kapanıyor...

Kaza nasıl olmuştu? tahtelbahir acaba bir mayna çarparak mı batmıştı? yoksa Almanlar tarafından mı batırılmış veya tevkif olunarak içindekiler esir mi alınmıştı?

Bunu uzun müddet öğrenmek kabil olmadı ve tahmin yürütmek için de elimize ilkel ancak aylardan sonra geldi.

Şimal denizinde dolaşan bir İngiliz muhribi bir gün dalgaların yuvarlanmakta olduğu bir cesetle karşılaşmıştı. Boğulmuş aylar olmuş ve şişip şişmeye yüz tutmuş olan bu cesedin hüviyetini tesbit etmek kolak olmuştu:

Bu, siyahlı yirmi sekizlerden biri, Entellicens servisinin en müktedir adamlarından H. G. 234 idi...

Artık tamamiyle anlaşılmıştı: tahtelbahir düşmana esir düşmemiş, fakat ya Almanlar tarafından batırılmıştı, yahut mayna çarparak veya bir kazaya uğruyorak batmıştı. Ceset gülmüş olduğu için, vücudunda bir ateş yarası veya infilâk eseri bulmak kabil değildi.

Nihayet, mütarekeden sonra, 1919 senesi martında bu esrarengiz hâdisenin nasıl olduğunu öğrenebildik.

"Miller filosu", ismi verilen ve en müktedir dalgıçlardan müteşekkil bu lunan grup, batan gemileri ararken gönderdiği bir raporda, siyahlı yirmi sekizler hâdisesini şu şekilde aydınlatıyordu:

"Bugün, Orkadi adaları açıklarında bir tahtelbahir iskeletine rasgeldik. Bunun İngiliz donanmasına mensub olduğu anlaşıyordu. Şiddetli bir infilâkla berhava edilmişti ve tahtelbahirin yalnız dib tekne kısmı kalmıştı.

"Burada büyük bir demir sandık bulunuyor. Bunun, tahtelbahire ait olmadığı ve patlayıcı maddenin bunun içinde infilâk ettiği anlaşıyor..."

Hiç şüphe yoktu: bu, yirmi sekizleri Almanyaya götüren tahtelbahirdi. Ertesi gün telsiz aldığımız zaman esasen İngiliz sahillerinden henüz pek az açılmış bulunuyorlardı. Demek ki, hâdise, bundan pek az sonra olmuştu.

Entellicens Servisi hâdiseyi şu şekilde izah ediyordu:

İngiliz ve Fransız gizli istihbarat memurlarının arasında muhakkak bir Alman casusu vardı. Bunun, bilhassa Fransız memurları arasında bulunması muhtemeldir. Çünkü, İngiliz memurlarını biz yakından tanyorduk.

Alman casusu diğerlerinden de keşfedilememişti. Çünkü bunların hepsi birbirlerini daha ilk defa görüyorlardı.

Casus, bizim memurların arasına karışmadan evvel, bu şekilde yola çıkılabileceğini biliyordu. Bunu Alman casuslarına söylemişti, onlar da tahtelbahiri batırarak bir plan düşünmüşlerdi. Bu arada, yirmi sekizlerin arasına giren

Alman da kendi hayatını feda ediyordu.

Plan suyu ve düşündüğü gibi tatbik edilmişti:

Tahtelbahirle giderken, İngiltereden ayrıldıktan biraz sonra, denizin üzerinde bir sandık görülüyor. Bu, oldukça büyük bir demir sandıktır ve içersisi boş olduğu için suyun üzerinde durmaktadır.

Alman casus, "arkadaşlarım..."

— Bakın, diyor. Bu Alman casuslarının gizli evraklarını koydukları bir sandıktır. Batan bir gemiden düşmüş olacaktır. İçinde başka bir şey olmayıp kâğıt olduğu belli; çünkü suyun üzerinde yüzüyor... Şunu alalım, elimize çok kuvvetli vesikalar geçireceğiz...

Sandık içeri alınıp açılınca felâket kopuyor: bu demir sandık o şekilde yapılmıştır ki, kapağı açılınca, içindeki bomba patlıyor ve tahtelbahir berhava oluyor... İçindekilerin herbiri havaya uçuyor. Yalnız, az bir yara ile kurtulmuş ve sonra boğulmuş veya vücudu parçalanmış şekilde ölmüş olan H. G. 234 ün cesedi tam olarak bulunabilmektedir.

Efsane Adasından kalkan bu siyahlı yirmi sekizlerin macerası da böylece efsaneye benzer bir şekilde nihayete eriyor.

(Boz casus bundan sonraki hatırasında Orkadi adalarının diğer bir esrarını anlatacaktır.)

Tuna'da da hazine aranıyor! 400 sene evvel batırılan mücevheratla yüklü kalyonlar

Denizlerin dibindeki hazinelerin çıkarılmasına her tarafta büyük bir faaliyetle girişildiği görülüyor: evvelce de yazdığımız gibi, Meksika imparatoru Miksimilyenin Amerika sahillerinde batan bir gemiyle denizin dibine giden servetini çıkarmak üzere İtalyan dalgıçları ise başlanmışlar ve geminin iskeletlerini bulmuşlardır. Henüz defineye rasgelmiş değillerdir.

Bugün haber verildiğine göre, Macar kraliçesinin bundan 400 sene evvel Tuna'da batan bir kalyonla denizin dibine giden servetinin de çıkarılmasına teşebbüs edilmiştir.

1526 da, Muhağ muharebesi esnasında da, Türk ordusunun ilerleyişi karşısında Macar kraliçesi, tahtını, tacını tehlikede hissetmiş ve bütün servetini kalyonlara yükleterek, Viyanaya kaçmaya karar vermişti.

Fakat, kraliçenin altın, inci, elmas, türlü mücevherat ve kıymetli eşyasını götüren bu kalyonlar Tuna'da korsanların hücumuna uğramış ve gemiler muharebeye tutuşmuştu. Bu muharebe neticesinde kraliçenin kalyonları batmış ve bütün serveti de Tuna sularına gömülmüştü.

Bugün çıkarılmaya teşebbüs edilen servet budur. Fakat meşhur Macar tarihçilerinden biri, profesör İmre Lukiniç, o muharebe esnasında korsanların, kraliçenin bütün servetini ellerine geçirdiklerini, binaenaleyh Tuna'nın dibinde hiçbir kıymetli eşya bulunamayacağını söylemektedir.

Padişah kelleleri

Yazan: M. M.

Osmanlı tarihine dayanarak hazırlanan bu tarihi roman, okunmaya değer bir kıymettedir. Yakın bir zamanda HABER'de okuyacaksınız.

Şikagodaki büyük bir amele grevinde, polis, nümayişçileri dağıtmak için yaşartıcı gaz kullandığı haber verilmişti. Resimde, polis bu mücadelesinden canlı bir sahne görülüyor: göz yaşartıcı gaz etrafa, en önde gördüğünüz adama elindeki makineli tüfek gibi garip bir aletle saçılmaktadır. Grevçiler bu gaz karnesini da gözleri yaşararak kaçarken polis memurları da ellerinde sopalarla beklemekte dir.

Diğer resimde, gözleri yaşaran bir işçi kadın, polis memuru tarafından göğüsüne vurulmuş ve gözleri yaşararak kaçarken polis memurları da ellerinde sopalarla beklemekte dir.

Doktorumuz diyor ki:

Bademcikleri aldirtmak doğru mudur?

Geçen gün muayenehaneme bir kadın geldi. Beraberinde on iki, on üç yaşında sevimli bir yavru... Kadın, çocuğu gösterdi ve derd yanına başladı:

— Doktor, ne feci vaziyeteyim bir bilseniz... Yavrumun haline bakınız bir kerere.. Zayıf, sapsarı, boynu armut çöpüne döndü. Bütün bunlar yetişmiyormuş gibi ikide bir de nezle oluyor. Biraz hızlı yürüse, vapurda pencerenin önüne otursa ertesi gün nezle hazır... Bir defa nezle tutuldu mu boğaz ağrısı haftalarca kendisini yataktaki bırakıyor. Bu sene bu yüzden sınıfta kaldı. Kendisini aile doktorumuza gönderdim. Bütün bu hastalıkları bademciklere atfediyor. "Bademcikleri aldirtınız, bir şeyciği kalmaz", diyor. Fakat, doktor, ben bu ameliyata bir türlü razı olamıyorum. Neden mi diyorsunuz? Çünkü dört sene kadar evvel büyük oğlumun da bademciklerini ameliyat ettirdim. Ameliyattan sonra çocuğun halinde büyük bir değişiklik oldu. Büyümesi âdeta durdu.. Ufak tefek hastalıkları uzun sürmeğe başladı. Komşular bu yüzden beni âdeta muahaze ediyorlar... "Allahın yaratıp, boğaza yerleştirdiği bademcik hiç kesilip atılır mı? Lüzumu olmasaydı Ulu Tanrı onları yaratır mıydı?..", diyorlar. Siz ne dersiniz, ameliyat yaptırılmalı mı? Çocuğu muayeneden sonra "Ameliyat yaptırmayınız..", dedim.

Genç yaşta bademciklerin aldırılması her vakit faydalı değildir. Hattâ zaruret halinde ameliyat yapan operatörün bademcikleri tamamen almaması lâzımdır. Çünkü bademciklerin de vücutta bir vazifesi vardır.

Bir defa, bademcikler, hariçten giren mikroplara karşı vücudun ilk tabii istihkamlarıdır. Bütün mikropları kendi üzerlerinde toplar ve onları ifna etmeğe çalışır.

Bademciklerin vazifesi bu kadarla da bitmez. Vücudun neyünemesi üzerinde mühim tesirleri vardır. Bademcikler kırınca, büyümenin ve uzamanın azalması bunun delili sayılabilir.

Yukarıki izah gösteriyor ki, bademcikler vücudun muvazenesi üzerinde mühim bir rol oynarlar. Ve vücut için faydalı, hattâ lüzumlu uzuvdur.

Öyleyse niçin bademciklerden ürküyor ve onları aldirtmak istiyoruz?

Hastada, moda halinde bazı iptilâlar vardır; Bazan apandisit ameliyatı olmak modası baş gösterir. Bazan tansiyon ölçtürmek merakı uyanır.. Bazan da bademcik düşmanlığı alır yürür.

Bir romatizmalı, vücudunun her hangi tarafındaki en ufak bir ağrıyı, sebebi ne olursa olsun, nasıl romatizmaya atfederse, bademcikleri bir defacık yetiğen bir çocuğun bütün hastalıkları da bademciklere yükletilir.

Müteaddit tecrübeler göstermiştir ki, bademcikler bize lâzım uzuvlardır. Fakat ne yapalım ki, bazan bunlar da hastalanıyor, ve o kadar fena bir şekilde hastalanıyor ki, onları kesip atmaktan başka bir şey elimizden gelmiyor.

Vücudumuza lâzım olan bademcikleri iyi halde muhafaza edebilmek için çocuklarımıza bir takım itiyatlar vermek lâzımdır:

1 — Çocuklar

Hikâye

Yazan:

Alnımın kara yazısı ..

leceğim.. Yabancı diyarlarda, yabancı insanlar arasında geçirdiğin acı günleri sana unutturacağım anne..

Mektebi bitirdim. Şahadetnameyi aldım. Bu, sen refaha kavuşturacak kâğıd parçasını bilsen göğsümde nasıl sıkıyor, öpüyorum!..

Yarın zabıt üniforması giyeceğim.. Apuletime sarmayı takacağım. Ayaklarım, mahmurları pırl pırl yanan parlak rogan çizmeleri geçireceğim. Beni böyle gördüğün zaman kimbilir ne kadar şaşırarak, kimbilir ne kadar sevineceksin!..

Belki de hemen ceketimin içine bir mavi boncuk dikmeğe kalkışacak, ceplerine çörotu koymak isteyeceksin..

Hem ağlıyorum, hem annemin telâşını gözümün önüne getirerek gülüyorum. Zavallı annem.. Onu görmiyeli o kadar çok zaman oldu ki..

Güzel yüzün buruştu mu anne?

Sarı saçlarına ak düştü mü..

Anne, anneciğim, seni öyle göreceğim geldi ki!

Göz kapakların kendiliğinden kapanır.. Çok eski bir mazi, hayalimde belirsiz, silik bir şekilde canlandı..

* * *

Harbiye nezaretinin, gülen, ağlayan, çılgın bir yığın insanla dolu loş koridorlarından çıktığımız zaman akşam oluyordu. Dışarıda iri damlalı bir yağmur başlamıştı. Oluklardan taşan seller, duvar diplerini şakırdarak dövüyor, yol kenarlarından akan toprak renkli bir sel, çakıl taşlarını yuvarlıyordu.

Peçesi inik, siyah çarşafı bir kadın, elimden tutmuş beni sürüklerken, bir elindeki mendille, peçesi altından, gizlice göz yaşlarını siliyordu. Bu için için ağlayan, hıçkırıkları boğazında düğümlenen siyah çarşafı kadın benim annemdi.

Yedi yaşında, zayıf, sarı benizli, içli bir çocuktum..

Nezaretin loş, rütubet kokan koridorlarında, odadan odaya telâşla koşan, önüne gelene yalvaran annem, acaba, şimdi niçin ağlıyordu?

Beyazıt meydanına gelinceye kadar, annemin ateş gibi yanan, titriyen küçük elini sımsıkı tutmuş, vık dememiştim.

Çok hızlı yürümüştük. Bacaklarım ağrıyordu. Yürüyemezdim artık..

— Of anneciğim, yoruldum ben..

Kepenleri inik bir dükkânın yağ murluğu altında durduk. Annem de yorulmuştu. Soluyordu. Elim bıraktı. Peçesini araladı. Gözleri, o mavi gözleri kan çanağına dönmüştü. Yüzü kıpkırmızıydı. Yanaklarından iri yaş taneleri yuvarlanıyordu.

Siyah pelerin sırsıklam olmuş, zayıf omuzlarına yapışmıştı..

Ben de ıslanmışım. Kırmızı fesim şeklini kaybederek kulaklarıma kadar geçmişti. Ayaklarım su içindeydi..

— Anneciğim, çok yoruldum, ben!..

Diye tekrarlardım.

— Yoruldun mu? Çok mu yoruldun çocuğum?

— Çooook anneciğim..

— Arabaya binelim mi?

— Sen bilirsin anneciğim..

Gümüş örme çantasını açtı. Ancak bir çil mecidiye vardı.

Atlarının üzerine, ısınmasınlar diye, çuval örtmeğe çalışan ihtiyar bir arabacının yanına yaklaştık.

— Nişantaşına götürür müsün?

Annemin ince sesi titriyordu. İhtiyar arabacının kırıl sakallarından yağ-

Süheylâ Şefik

mur damlaları süzülüyordu. Sarı benekli sıska kır atının sağrısını okşarken cevap verdi:

— Neye götürmiyeyim hanım?

— Kaça götürürsün?

— Ver iki mecidiye..

— Bir mecidiye olmaz mı?

Annemin çok yavaş söylediği bu söz ihtiyar arabacıyı kızdırdı.

Atının kuyruğunda bulduğu sakırgayı, sucuk gibi ısanan patlak, iri ayak kaplarının altında ezerken, hiddetle homurdandı:

— Beyazıt neredeeee, Nişantaşı neredee... Dağ tepe aşacağız.. Bir mecidiye.. Nerede bu bolluk!.. Hayvancıklarımın açlıktan anası avradı ağlıyor.. Boynularındaki yem torbalarında yenecek bir şey mi var sanıyorsun? Şaşayım aklına.. Bu zamanda arpayı insanlar bile bulamıyor. Nerede ki hayvanlara yediyeceğiz.. Onlar yem yemiyorlar, torbaları kokluyorlar bel. Beyazıtın Nişantaşına.. Bu aç hayvancıklar o koca yokuşu çıkarır mı dersin? Şaşayım aklına..

Annem elimden tuttu. Gidecektik..

Ayrıldık, arabacı seslendi:

— Darılma hanım, otuz ver..

Ellerini kalçasına koymuş, acı acı gülüyordu.

— Bir mecidiyeden fazla param ol-sal..

— Gel hanım gel.. Hemen gidiverme.. Ne yapalım, çilemiz bu.. Yağmur altında bekle bekle babam bekle.. Ne olacak? Hiç.. Arabaya binecek adam nerede? Seni de kaçırsam, akşama çoluk çocuk açız..

Döndük. Arabaya girdik.. Arabacı önümüze tente gerdi.. Dizlerimize bataniye örttü. Atlarının başından yem torbalarını çıkardı. Yerine kuruldu. Dizginleri eline aldı. Kamçısını şaklattı:

— Deehh!

Yaylar esnedi. Tekerlekler gıcırda-dı. Sallandık gidiyoruz.

Annem hep ağlıyor.

On beş günde bir, babamdan haber almak, nerede bulunduğunu öğrenmek içine Harbiye Nezaretine gelirdik. Bugün de öyle..

Acaba babam hasta mıydı? Acaba yalandı mı? Neden ağlıyordu annem?

Sordum ona..

— Anne, anneciğim..

— Ne var çocuğum?

— Babamdan haber var mı? Has-ta mı babam?

Göz kapakları titriyordu. Gülümse-meğe çalıştı. Gülerken ve ağlarken o güzel yanağında beliren hafif çukurluk bugün takallûs ediyordu.

— Babandan haber var, çocuğum..

— Ama, sen ağlıyorsun..

— Sevinçten..

İnanmadım. Annem yalan söylüyordu. Besbelli.. İşte dudakları titriyor-du.

— Anne, babam yaralanmış mı?

Çenemi okşadı. Sırsıklam olan kırmızı fesimden süzülen boyaları sildi.. Yanaklarını öperken ağlıyor, kesik kesik cevap veriyordu:

— Baban.. ne hasta.. ne de yaralı..

Babanın künyesini göndermişler çocuğum..

— Künyesini mi?

Cevap vermedi. Cevap veremedi..

Gözlerinden sel gibi yaş akıyordu.

— Anne, sus, sus.. Ağlama anneciğim.. Ben de ağlarım ha..

Ve, ben de ağlıyordum.

Bardaktan boşancasına yağan yağmurun altında, denize dalıp çıkmış bir insan kadar sırsıklam olan bel bükük ihtiyar arabacı, bir kaç defa dönüp dönüp baktı.. Başını salladı.

Kamçısını sık sık şaklatıyor, dizginleri şiddetle tartarak, sıska atlarını dört nala kaldırmaya çalışıyordu.

Araba tekerleklerinin fazlalaşan gü-rültüleri arasında, kesik hıçkırıkları duymamak istiyordu, sanki..

(Sonu yarın)

Padışah kelleleri

Yazan: M. M.

Osmanlı tarihine dayanarak hazırlanan bu tarihi roman, okunmaya değer bir kıymettedir. Yalan bir zamanda HABER'de okuyacaksınız.

dan.. Fakat sararmıştı.. Çünkü askerlerin büyücü kızı yaptıkları küfürden fildirlerini anlamıştı. Bunları genç kız da işidiyordu.

— Anne, anne! Kurtar beni!

Mabel alnına düşen kır saçlarını ite.

rek:

— İmkânsız, dedi. Gözlerimin önünde, oğlumu ölümden kurtaran kıızı tevkif etsinler.. Bu imkânsız onu tevkif etsinler, öldürsünler, oğlum da kahrından ölsün.. Hayır..

— Anne!.. İşidiyor musun? Kاپıyı kırıldılar!..

Mabel yarı çılgın bir hale gelen Mirtiyi çağırma odasına doğru götürdü.

— Gir şuraya.. Sesini çıkarma.. Ben kاپıyı açmaya kadar bekle.. Beni gö-türemezler..

Bunu söylerken içinde şişeler bulunan bir rafı açmış ve orada bir insan başı kadar bir yer açmıştı.

Mirtiyi, dolaba girerek büzüldü. Buridanın annesi bu gizli yerin kapısını kapadıktan sonra rafları yerine koydu. Burada bir kاپı bulunduğu artık gör-ünmüyordu.

Mabel maskesini yüzüne takarak ü-züntü içinde bekledi. Büyük bir ihti-yatla yukarıya çıkan bir çok ayak ses-leri işitti. Sonra askerlerin yaktıkları meş'alelerin ışıklarını gördü. O zaman.

kendisine hâkim bir halde ilerledi ve askerlerin çalışma odasının kapısını zorlamalarına meydan bırakmadan ka-pıyı açtı.

* * *

Simon Malengr nişanlısının paralarını aldıktan ve onları emin bir yere sak-laduktan sonra perili evde iki kadının oturduğunu tahkik etti. Kral saat on birde gelecekti. Bir koşuya Valuvaya giderek büyücü kızı saat onda muhak-kak yakalayacaklarını bildirdi. Valuva yanına aldığı on beş askerle ve Simon da bulunduğu halde perili evin kapısı-

na dayandı. Kاپıya dayanan Tampl'in müdürüydü. Mirtiy de Tample götürü-lecekti..

Tamplde, Mirtiy, ya arzusuyla, ya-hut ta zorla muhakkak kendisinin ola-caktı.. Arzusunu böylece vahşice yeri-ne getirdikten, aşkını teskin ettikten sonra alt tarafının kendisince ne hük-mü olabildi?

Kapı kırıldı. Valuva girdi. Askerler de onu takip ettiler. Malengr geriden geliyordu. En önde giden Valuva mer-divenlerden tırmandı.

Meş'alelerin aydınlığında göze çar-pan bir kاپıyı vuraçağı sırada kاپı bir-denbire açıldı. Bu açılış Valuvayı kor-kuttu. Bir an tereddüt etti. Mabel de kendisini, eski aşkını karşısında gö-rünce âni bir ürperişle sarsıldı. Derhal toplanarak:

— Kont hazretleri.. dedi.. Mabelin evine safalar getiriniz.

Kont dö Valuva:

— Mabel! Kraliçenin nedimesi! - di-ye mırıldandı..

— Kraliçe hazretlerinin bir emirle-rini mi getirdiler.

— Evet.. Kraliçenin değil, kralın bir emrini..

Askerlere kendisini aşağıda bekle-melerini işaret ederek odaya girdi ve kاپıyı kapadı.

— Kraliçenin sadık bir bendesiyle ko-layca anlaşabileceğimi umuyorum. Va-zifem kolaylaşacak demektir.

— Hangi vazifeniz?

— Krala büyü yapan Mirtiy adında ki kız Tampl zindanından kurtuldu..

Bu kızın burada bulunduğunu öğren-dim. Bir saate kadar muhakkak Tampl de bulunması icap eden büyücüğü alıp götürmek istiyorum..

— Burada söylediğiniz kız yok..

Valuva dişlerini gıcırdattı. Sonki as-kerleri çağırarak istiyormuş gibi kاپı-ya yürüdü. Fakat geri döndü:

gün seni akşama kadar hapsedecek ve gözden ayırmıyacağım.

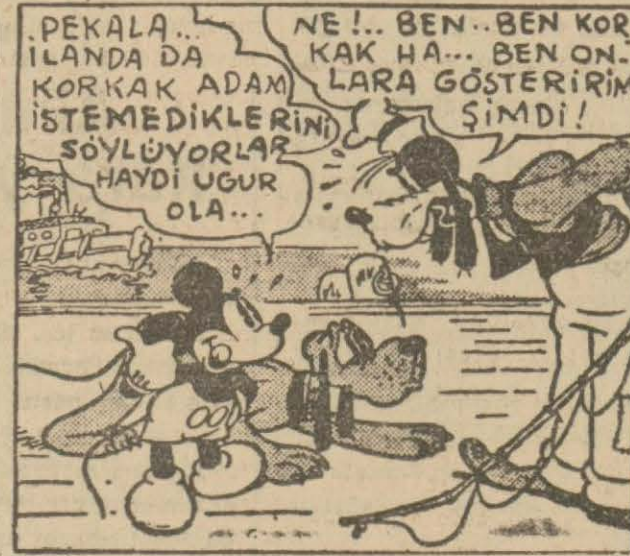
Jiyon haklı bir endişe duydu. Fakat bu endişesini - yüzünü buruşturması-na tebeşüssü adı verirse - bir tebeş-üssü ile gizlemeye çalıştı:

— Efendimiz, ahmak bir adam de-gildir. Kendisinden bana hiç bir teh-like gelmeyeceğine nasıl emnitem, be-ni zengin edeceğine dair verdiği sözü tutacağına da öylece eminim, - dedi. Kendisine büyük hizmetlerde bulun-dum, daha da yapacağımı bilir, hattâ Güllü bahçede geçen vakayı başvekil e bildirilebileceğimi de.

Mirtiy'in başvekilin kızı olduğunu kendisine ben haber verdim. Onun bü-yücü diye yakalanmaması ben temin et-tim. Genç kızın odasına balmumu hey-keli yaparak ben koydum. Beni bunu yapmaya teşvik eden, beni para ile kan-dıran gene kendisidir. Yani Valuva-dır

MİKİ BALİNA AYINDA

YAZAN VE ÇİZEN WALT DISNEY

29 TEMMUZ — 1938 CUMA						
Hicri: 1357	— Cemaziyelâhır: 2					
İlk doğuş	4,53	İkinci doğuş	19,28			
Vakit	3,08	İlk öğle	12,20	İkinci öğle	16,16	Akşam
						21,21 2,49

Lüzumlu Telefonlar

Yangın:
İstanbul için: 24222, Beyoğlu için: 44644, Kadıköy için: 60020, Üsküdar için: 60625.
Yeşilköy, Bakırköy, Beşiktaş, Tarabya, Büyükdere, Fenerbahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükdere, Heybeli, Burgaz, Kınalı, için: Telefon muhabere memuruna yangın demek kâfidir.
Ramli İtfaiyesi: 22711
Deniz: 36.20
Beyazıt kulesi: 21996, Galata yangın kulesi: 40060.
Sihhi İmdat: 44998, Müddeiumumilik: 22290, Emniyet müdürlüğü: 24382.
Elektrik Şirketi: Beyoğlu: 44801 - İstanbul: 24378.
Sular: İdaresi: Beyoğlu: 44783, Beşiktaş: 40938, Cıbalı: 20222, Nuruosmaniye: 21708, Üsküdar - Kadıköy: 60773.
Havagazı: İstanbul: 24378, Kadıköy: 60790, Beyoğlu: 44642.

Taksi Otomobili İstemek İçin

Beyoğlu ciheti: 49084, Beşiktaş ciheti: 36 - 101, Kadıköy ciheti: 60447.

Denizyolları

İstanbul acenteliği: 22740, Karaköy: 42362.
Pazartesi Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma
Salı Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 19 Karabiga, 20 Bandırma, Galatadan 12 Karadeniz, Sirkeçiden 10 Mersin.
Çarşamba Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Sirkeçiden 15 Ayvalık, 18 Bartın.
Perşembe Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Galatadan 12, Karadeniz,
Cumartesi Tophaneden 14, Mudanya, 20, Bandırma, Sirkeçiden 15, Ayvalık, 18, Bartın
Pazar Tophaneden 9, İmroz, 9,30 İzmit, Galatadan 8,30 Mudanya, 10,30 İzmir Sür, 12, Karadeniz, 22,20 Mudanya.

Müzeler

Ayasofya, Roma - Bizans, Yunan eserleri ve Çinli Köşk, Askeri Müze ve sarnıçlar, Ticaret ve Sanayi Müzesi, Sihhi Müze:
(Bu müzeler hergün saat 10 dan 16 ya kadar açıktır.)

Türk ve İslâm eserleri müzesi: Pazartesiden başka hergün saat 10 dan 16 ya kadar ve Cuma günleri 16 dan 17 ye kadar açıktır.
Topkapı Müzesi: Hergün saat 13 den 16 ya kadar açıktır.

Memleket Dışı Deniz Seferleri

Romanya vapurları: Cumartesi günleri 13 de Köstenceye; Salı günleri 18 de Pire, Beyrut, İskenderiye.
İtalyan vapurları: Cuma günleri saat 10 da Pire, Brendizi, Venedik, Triyeste.

Avrupa Hattı

Sirkeci İstasyon Müdürlüğü Telefon 23079
Semplon ekspresi hergün Sirkeçiden saat 22 de kalkar ve Avrupadan geleni saat 7,25 te Sirkeciye muvasalat eder.
Konvansiyonel 20,30 da kalkar, 10,22 de gelir.
Edirne postası: Hergün saat 8,50 de hareket eder, 19,33 de gelir.

Anadolu hattı

Hergün hareket eden şimendiferler:
Saat 8 de Konya, 9 da Ankara, 15,15 de Diyarbakır ve Samsun, 15,30 da Eskişehir, 19,10 da Ankara ekspresi, 20 de Adapazarı.
Bu trenlerden saat 9 da hareket eden Ankara muhtelitti Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri Halep ve Musula kadar sefer etmektedir.

MUNAKASALAR:

Devlet demiryolları idaresi için 17160 lira muhammen bedelli 120 ton telgraf teli ve 2 ton bağ teli 1 ağustos pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da Nafia vekâleti binasında satın alınacaktır.

GEÇEN SENE BUGÜN NE OLDU?

* Kavga! Galatasaray - Güneş maçındaki hâdiselere sebebi olan sporcular cezalandırıldılar.
* Mısır kralı kılıç kuşandı.

İstanbul Radyo

29 TEMMUZ — 1938 CUMA
18,30 plâkla dans musikisi, 19,15 Körmükçü ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Rast, Nikriz, Kürşak), 19,55 borsa haberleri, 20,00 rasathanesinden naklen saat 20,15 zeyen Senar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Uşak, Hüseyin, Eviç), 20,45 hava raporu, 20,48 za Doğrul tarafından arapça sesli saat ayarı, orkestra, 21,30 Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk Kürdili hiczâr) 22,12 Viyolonsel Muhiddin Sadak, konservatuar prindinden, 22,50 son haberler ve erlünün programı, 23 saat ayarı son.

BUDAPESTE:
18,30 sigan orkestrası, 20 radyo trası, tarafından operet parçaları, plâkla Otello operası, 24,20 sigan trası.

BERLİN:
18, müzik, 19, bando, 21,10 plâk, çuk orkestra, 24,30 hafif müzik, bant, 1, serenatlar.

ROMA:
20,30 radyo orkestrası, 21,30 balzık, 22,30 senfonik konser, 24,15 VARŞOVA:

18, cazbant, 19,10 müzik, 20,30, 20,30 radyo orkestrası, 22,10 şarkı ser, 23 Bethovenin plâkları.

Diye sordu.

— Söyliyeceğim..

— Hâlâ mı söyliyeceğim diye vakit kaybediyorsun, çabuk olsun a... Ya söyler, ya Tampli boylarsın.. Asılmayı, odun yığını gözünün önüne getir...

— Mirti, İnnosan mezarlığı yanındaki perili evde.

— Alâ! Şimdi gelelim paralara!

Jiyon titremiye başladı.

— Para mı? diye kekeledi.

— Tabii paran.. Neyi soracaktım ki sanki... Evlendikten sonra yarısı benim olacak değildi mi? Nerede paraların?

— İyi amma hepsini alacaksın.. Bari yarısını bana bırak.. Biliyorsun ki ben onları kazanıncıya kadar neler yaptım. Ölümümü istemezsin değil mi, benim aslanım Simon! Söyle.. ölümümü istemezsin değil mi? Onların elimden gittiğini görürsem düşüp ölürüm.

Malengr, muvaffakiyetinden sevinliyordu.

— Hepsini! - dedi.

— Demek sahi söyliyorsun, hepsini İstiyorsun öyle mi? Oh ya Rabbi.. Ne müthiş şey.. Hiç olmazsa yarısını al..

Malengr kısaca tekrarladı:

— Hepsini!..

Jiyon vücudundan et kesiyorlarmış gibi inlemeye, bağırma başladı. Alice, nap nişanlısının bağırmasından tenbih etmesi kâr etmedi. O kâh yüzünü tirmalayarak kâh göğsüne vurarak, kâh saçlarını yolarak bitişik odaya geçti.. Malengr peşini bırakmıyordu. Kadın bir dolap açtı. Boş bir dolap.. Sonra tekrar nişanlısına yalvardı. Para etmediğini görünce bu boş dolabın arkasından çektiği bir tahta, ortaya bir çekmecenin çıkmasına sebep oldu.

Malengr, çekmecenin kapağını kolaylıkla kırdı. İçinde yüz kadar altın ve gümüş ekü buldu. Yüzü eliydi. Hırsla kadına döndü:

— Kurum satıyormuş bana, - dedi. - Zenginliğin bu kadar mıydı? Neyse gene fena bir para değil.. Şimdi beni dinle.. Mirti, dediğin yerde olup olmadığımı tahkik edinceye kadar burada kalacaksın. Seni rahatsız edeceğimi umduğum bu çekmeceyi de görüyorum.. Zira..

Jiyon bu sırada bayılmış ve yere yığılmıştı. Malengr çekmeceyi alarak dışarıya çıktı.

Malengr'in kapıyı dışarıdan kilitlemesiyle ihtiyar kadının yerinden doğrulması bir oldu. Ayağa kalkarak dolaba koştu. Bir başka tahta çekti. Bu sefer evvelkinden daha büyük, daha dolu bir başka çekmece görüldü. Diz çökerek açtı. Sarı sarı altınları eliyle okşadı. Sonra gene yerine korkunç şunları söyledi:

— Benim canım altınlarım.. Az kaldı benden ayrılıyordunuz.. Bensiz ne yapardınız sonra.. Kimbilir hangi meyhanenin ispirto kokan çekmecelerine düşecektiniz. Kardeşleriniz gitti. Fakat biliyorsunuz ki onları önceden feda etmiş bir haldeydiniz.. Sizi kurtarabilmek için onların feda edilmesi lâzım geliyordu. Onların yerine ve burada boş gördüğüm yerlere daha yenilerini dolduracağım.. Merak etmeyiniz siz..

Çekmeceyi yerine koyduktan ve tahmayı kapadıktan sonra kapamıya lüzum görmemiş gibi dolabın kapısını açık bıraktı. Malengr'in çıktığı oda kapısına koştu. Yumruğunu uzattı:

— Simon Malengr! - dedi. - Bunun acısını çıkaracağım..

BUYUCU KIZ

Geceleri İnnosan mezarlığının civarı ıssızlaşır, duvarı yanından geçmek cesaretini gösterenler azalır. Ölüler rakı gününden sonra cesaretlerinin dede daha eksildi ve ıssızlık o nisbette

arttı. Daha güneş batır batmaz, bu ci-var mahallelerinde oturanlar evlerine çekiliyorlar, kapılarını sınıksız kapıyorlardı.

Böyle ıssız gecelerden biriydi. Mirti bir mum yakmıştı. Mabel çalışma odasında dolaylıyordu. Fakat bu sefer es-rarengiz bir iş görmüyordu. Bir çok defalar büyü yaptı, dua okuduğu bu odada şimdi yemek pişirmekle meşguldü.

Mabelde büyük bir değişiklik olmuştu. Gözlerinde bir tatlılık, tabii rengine bürünen dudaklarında müffik bir tebessüm belirmişti. Şendi.. Kendi kendine yavaş sesle bir aşk şarkısı mırıldanıyordu. Buna biz artık Mabel diyemeyiz. O, eski An dö Draman olmuştu. Saçlarına düşen aklar güzelliğini senelerin kemirdiğine, yüzündeki çizgiler, çektiği ıstırapların büyüklüğüne birer işaret gibi duruyordu.

Luvda oturanlardan bir çoğu daima maskeli gördükleri bu kadını böylece görseler tanıyamazlardı.

An dö Draman genç kızın yanına gelerek öptü:

Genç kız:

— Alicenap anne! - diye mırıldandı.

— Evet annem.. Madem ki oğlunun nişanlısın hakiki annen olurum.. Onu da, benim kadar seviyorsun değil mi? Sen olmasaydın, benim tedbirin olmasaydı onu öldürmüş olacaktım.

— Artık bundan bahsetmeyelim..

— Peki.. Fakat sen bana ondan bahsedebilirsin! Onu benden daha iyi tanıyorsun. Ben onu çok az görebildim.. Hem Allahım nasıl bir zamanda! Onu tuzaga düşürmek için..

Bir genç kız için sevdiğinden bahsedilmesi bitip tükenmek bilmiyen bir hâzinedir.

Annelik sevgisiyle, maşukalık sevgisinin doğurduğu binbir suali ve cevabı tekrarlayıp durdular. Bu böylece sabah

ha kadar da sürebilirdi. İki saat bu şekilde geçti. Gece ilerlemişti. Konuşmanın sonlarında Mabel, Mirtiye:

— Üçümüz bir araya geldiğimiz gün yapacağımız ilk iş kaçmak olacaktır.. Uzun bir seyahate çıkacak, bir kaç sene rahat yaşayacak kadar param var.. İster Burgonyaya, istersen başka bir yere, daha uzak bir yere gideriz.

Mirti sarardı:

— Demek ölüncüye kadar babamdan ayrı yaşamam icap edecek. Bu benim için kabil değil.. Sonra bunu Büridan bile istemez. Ya annem! - diye mırıldandı.

— Yavrum annen mi? Margaritten mi bahsediyorsun? Kötü hisler besliyen bu kadına nasıl oluyor da annem diyebilirsin?

Mirti elini Mabelin ağzına götürdü:

— Susunuz, - dedi. - ne yaparsa yap-sın, ne söylesen söyleyin, ne düşünsen düşünsün gene annemdir.. ve..

Bu sırada şiddetli bir vuruş evin kapısını sarstı. Mabel yerinden fırlayarak mum söndürdü. Pencereye koştu..

— Kim bunlar, ne istiyorlar, acaba beni mi? - dedi. Burada benim saklı olduğumu dünyada kimse bilmez. Titreme kızım belki yanlış gelmişlerdir! - diye mırıldandı.

— Beni, gene böyle bir gecede, Güllü bahçeye girip buna benzer adamlar Tample götürd

Bombardman Bir muhavere Yazan: Kara Davut

Başlangıç 5 inçte

bilir. Koleji bitirdi. Ama fazlasını karıştırmadı. Damadın böylesi her zaman ele geçmez.

* * *

Bir Eminönü arabasındaydık. Fakat hepimiz Galatada indik.

Şişman arkadaşına tramvayın yanından bir adım uzaklaşmadan veda etti. Onunla beraber görülmekten çekiniyormuş gibi bir tavır takınıyordu.

— Haydi, sana uğurlar olsun..

Arkadaşı düşünceli düşünceli mırıldandı:

— Allah yeni aileyi mes'ud etsin..

— İnşallah...

Bastonuna basa basa, kendine ehemmiyet vermede savaşıyor Ada işkelesine doğru yürüyün şişmandan bir müddet gözlerimi alamadım.. Düşündüm:

"Kız, 18 inde, damat altmışlık.. Gelin minnever, damat cahil.. Kız, çok kırkanaat yaşamağa alışmış bir ailenin mahsulü. Damat eski aristokrat ve zengin.. Eh.. Böyle bir aileyi mesut etse ancak Allah edebilir.."

Ve, dudaklarımdan şu dua fıskırdı:

— Allah, bu yeni aileyi olur olmaz kazalardan, belâlardan masun bulundursun..

Kara DAVUT

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Muayenehanesini Taksim-Talimane
Tarlabaşı Cad. URFA Apt. nma
nâkletmiştir. Tel: 41553
Pazardan maada hergün: Öğleden
sonra saat ikiden altıya kadar

Holivudda yaşamış kadar olmak
tiyor musunuz?
Holivuda giden ilk Türk gazeteci
Turan Aziz Beler'in "Yıldızlar A-
rasında,, kitabını okuyunuz.

OPERATÖR
Dr. Fuat Ozpav
Zeynep Kâmil hastahanesi doğum ve
kadın hastalıkları mütehassısı
Beşiktaş Tramvay durağında
Erip apartmanı. Telefon: 49366

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
Tel. 22566 (Dr. Osman Şerefettin
apartmanı)

Yavuz Sezen
Diplom terzi
Dünyanın bellibaşlı moda merkezi olan Paristé kadın ve erkek
terzilik akademilerinde sanatın bütün yeniliklerini tekemmül ettirerek
heret madalyasıyla taltif dilen ve gene Parisin en büyük kadın ve er-
kek terzihanelerinde büyük muvaffakiyetlerle çalışmış olan Yavuz Se-
zen ilk mütehasss terzi olarak memleketimize dönmüş, Beyoğlu Par-
terilerini kabul etmeğe başlamıştır.

Eğlinlilerin nazarı dikkatine
Matbaa işlerinizi Ankara caddesinde
Burhaneddin matbaasına veriniz
İşlerinizi kendi işi gibi düşünür. Çünkü kendisi de Eğlinlidir.
Telefon: 20845

ÇOCUKLARINIZIN En güzel bir kitap Türk ikizleri

Çocuk Esirgeme Kurumunun
vaktile bir aile kütüphanesi ola-
rak bastırduğu İkizler serisinde
duyduğunuz bu eksikliği bu gü-
zel ve resimli büyük hikâye kiti-
bı ile doldurulmuş buluyunuz.

Kültür bakanlığı eserleri tetkik
etmiş, ilk okul çağındaki çocuk-
lar için faydalı eser olduğunu tas-
dik etmiştir.

Ankara caddesinde Vakit Kitap
evinde arayınız: Fiyatı 60 kuruş;
posta için 4 kuruş ilâve ediniz.

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Ege
Kıraathanesinde mukim iken elyevm i-
kametgâhı meçhul Emirzade Ali Haydar.
İstanbul İkinci İcra memurluğundan:
Kostantin Çağatopolosa olan borcu-
nuzdan dolayı Çorluda vaki Çengerli ve
Köprüce çiftliklerindeki hissenize haciz
vaz ve ehliivukuf marifetile kıymet tak-
dir edildiğinden İcra ve İflâs Kanununun
103 üncü maddesi mucibince tebliği
muktazi ihbarın ikametgâhınızın meç-
huliyeti hasebile mercice bir ay müd-
detle ilânen tebliğine karar verilmiştir.

Hacze ve kıymt takdirine dair bir iti-
razınız varsa ilân tarihinden itibaren bir
ay içinde daireye gelip zabıt varakasını
görevlere itirazınızı dermeyeran etmeniz il-
lân olunur. (V. P. 2531)

TASHİH

Merkez bankasının dünkü nüshamız-
da çıkan haftalık vaziyet ilânının aktif
kısmında altın miktarını gösteren rakam
(Altın safi kilogram 9.054.614) şeklin-
de olması lâzımgelirken, (6.054.614) o-
larak çıkmıştır. Tashih olunur.

İlhan Tarusun hikâyeleri Doktor Monro- nun mektubu

Yeni çıktı

Fiyatı (50) kuruştur. Satış yeri
VAKİT KİTABEVİ

Yeni çıktı

Aşk peşinde

Pitigri İlli Haydar Rifat

Her dile çevrilmiş, neşri roman
âleminde hâdiseler yapmış bir
şaheserdir. (100) kuruş.

Dr. İrfan Kayra

Röntken Mütehassısı

Hergün öğleden sonra saat 3 ten 7
ye kadar Belediye, Binbirdirek Nuri-
conker sokakta Aslaner apartman
No. 8-10

Bakırköy sulh icra memurluğundan:

Kıymetin mutasarrıf olduğu Kazlıçeş-
mede Hacı Hasan sokağında 12 No. ha-
nenin kapısından girildikte önünde düğ-
kânımsı bir mahal yanında bölmeden i.
bare bir oda ev altı dokuz basamak
merdivenle çıkıldıkta bir sofa karşıda
büyük bir oda ve bir helâ ve bitişigin-
de küçük bir oda ve kapalı Daraça ve
keza on basamak merdivenle yukarı çı-
kıldıkta ufak bir sofa karşı karşıya iki
odayı müstemil mezkûr hane icraen ya-
ki tebligat üzerine borcunu ödemediğin-
den satışına karar verilmiş ve birinci sa-
tış günü 15-8-938 pazartesi günü saat
14 den saat 16 ya kadar müzayedeye ko-
nulmuştur. Kıymeti muhammenesinin
yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde
fazla arttırılmı taahhüdü baki kalmak
üzere ikinci arttırması 16-9-938 Cuma
günü saat 14 den saat 16 ya kadar de-
vam edeceği ve en çok bedel verenin ü-
zerinde kat'î satış yapılacağından talib
olanların kıymeti muhammenesi olan
400 liranın yüzde yedi buçuk lira pey
akçesiyle 938/186 No. dosyaya müracaat-
ları ve tanzim edilen şartnameyi herke-
sin görebileceği bir mahall etalik edilmiş
olduğundan alâkadarların malûmu olmak
üzere ilân olunur. (V. P. 2533)

Taksimde Meselik sokağında 36 No.
Hrişevergi apartmanının 2 No. lu daire-
sinde mukim iken eylevm ikametgâhı
meçhul Evangelia Burnazo:

**İstanbul Beşinci İcra Memurluğun-
dan:**

Balıklı Rum hastanesi vekili avukat
Frankonun açmış olduğu icra takibi üze-
rine namnıza tebliğ edilen 937/1391
numaralı ödeme emrine itiraz edilmesin
den naşı alacaklı itirazın ref'ini istemekle
yapılan mürafaa neticesinde olbaptaki
itirazınızın ref'ine kabili temyiz olmak
üzere 19-5-938 tarihinde karar verilmiş-
tir.

Ahiren ikametgâhınızın meçhuliyeti
hasebiyle kararın bir ay müddetle ilâ-
nen tebliğine karar verilmiştir. Bu müd-
det zarfında kararı temyiz edebileceği-
niz hususu tebliğ olunur. (V. P. 2532)

Gayrimenkul satış ilanı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Sağlığı zamanında ölü İsmail Fuadin Sandığımızdan 12935 hesap No. sile al-
dığı 4500 lira borcuna karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcun öden-
memesinden dolayı yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin
matufu olan 40 cı maddesine göre satılması icap eden Boğaziçinde Sarıyer ma-
hallesinin Mesarburnu caddesinde eski 52 yeni 27 No. lu halen Canlıbalık lo-
kontası karşısında 97 numaradır. Maa müstemilât ahşap bir yalı ve dağ ma-
hallinin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

Satış topu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 600
lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da
kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve ta-
viz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 30-7-938 tari-
hinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bu-
lundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahatta şartnamede ve takip
dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çık-
arılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttır-
ma 30-9-938 tarihine müsadir Cuma günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat
14 ten 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek
bedelin tercihan alınması icap eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alaca-
ğını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki
kalmak şartıyla 21-10-938 tarihine müsadir Cuma günü aynı saatte ve aynı ma-
halde son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın
üstünde bırakılacaktır. Hakları topu sicilleriyle sabit olmıyan alâkadarlar ve irtif-
ak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve mesarife dair iddialarını
ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbiteleriyle beraber dairemize
bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicil-
leriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılırlar. Daha fazla
malûmat almak isteyenlerin 938-277 dosya numarasıyla Sandığımız hukuk
işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (4907)

* * *

DİKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere
tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık gös-
termektedir.

FİZİK - CEBİR - HENDESE - KİMYA - LİSAN

Felsefe, tarih, muhasebe, bankacılık İKMAL VE OLGUNLUK DERSLERİ:
Türkçe - İngilizce - Almanca - Fransızca: Dört lisanla ihtiyacımız olan bütün ders-
lerden her mektebin imtihanlarına da hazırlıyoruz: Dersler hususi olarak tek veya
aynı derste olan 1, 2, 3 kişi ile gündüz her saat ve gece de veriliyor. 1914 senesin-
denberi usulü tedrisi ve muvaffakiyetile tanınan (Çemberlitaş karşısındaki Yaban-
cı diller ve Riyaziye Kız Erkek Okulu) bir kaç derste müsküllerinizi giderir, sınıf,
ta kalmak korkusu bırakmaz. Bilenler ve bilmiyenler her zaman kabul edilir. Hafta-
da kaç ders lâzımsa verilir. Orta mekteble rde lisana başlayacaklar ve yeni sınıfları
nın derslerini güç bulacaklar için de tatil güzel fırsattır. İstiyenler bütün sene de-
vam ediyorlar, tediyat haftalıktır. Direktörü Ziya Çetinkaya.

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

Daima Radyolin

DIŞ
DOKTORU
Diyor ki:

Her sabah kalkınca, her gece yatarken ve her yemekten sonra dişlerinizi "RADYOLİN,, le fırçalamayı unutmayınız.

Zira

Ancak bu sayede onların sağlığını, zarafetini ve parlaklığını temin edebilirsiniz.

Ancak bu sayede dişlerinize uzun ömür, kendinize tam bir sıhhat temin edebilirsiniz.

T. C. Ziraat Bankası

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded	1,000 liralık	4,000 Lira
4 "	500 "	2,000 "
4 "	250 "	1,000 "
40 "	100 "	4,000 "
100 "	50 "	5,000 "
120 "	40 "	4,800 "
160 "	20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 LIRADAN AŞAĞI DÜŞMİYENLERE ikramiye çıktığı takdirde % 20 FAZLASI ile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

4. üncü keşide 11 Ağustos 938 dedir.
Büyük ikramiye 50.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şirketi Hayriyeden :

Yarınki Cumartesi günü oparlörlü - elektrikli

71 ve 74 numaralı vapurlarımız mutlak lüks tenezzüh seferlerini yapacaklardır

Saat 14,30 da kalkan 74 de mükemmel alaturka Saz heyeti

Saat 14,45 de kalkan 71 de de mükemmel salon ve Caz orkestrası vardır. Büfeler lokantacı maruf Pandeli ve Beyoğlu muhitinde tanınmış Glory Pastahanesi tarafından deruhte edilmiştir.

Her taraftan gösterilen rağbet ve arzu üzerine 71 de dans yeri sureti mahsusada büyütülmüştür.

Bilet ücretleri her iki vapur için 75 kuruştur

ADEMİ İKTİDAR

ve BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. Posta kutusu 1255 Hormobin

NEOKALMİNA

GRIP — NEZLE — NEVRALJİ

BAŞ ve DIŞ

AGRILARI — ARTRİTİZM

ANKARA BİRASI içmek isteyenler

bu birayı son sistem Kelvinatör tertibatı ile soğutulmuş olarak gerek duble ile gerek ANKARA BİRASI için hususî surette temin edilmiş u fak fişlar

derununda **BOMONTİ BAHÇESİ**'nde bulabilirler.

ANKARA BİRASI'nın Nefaseti büyüklerimiz tarafından

TASDİK EDİLMİŞ olmakla bir tecrübe kâfidir.

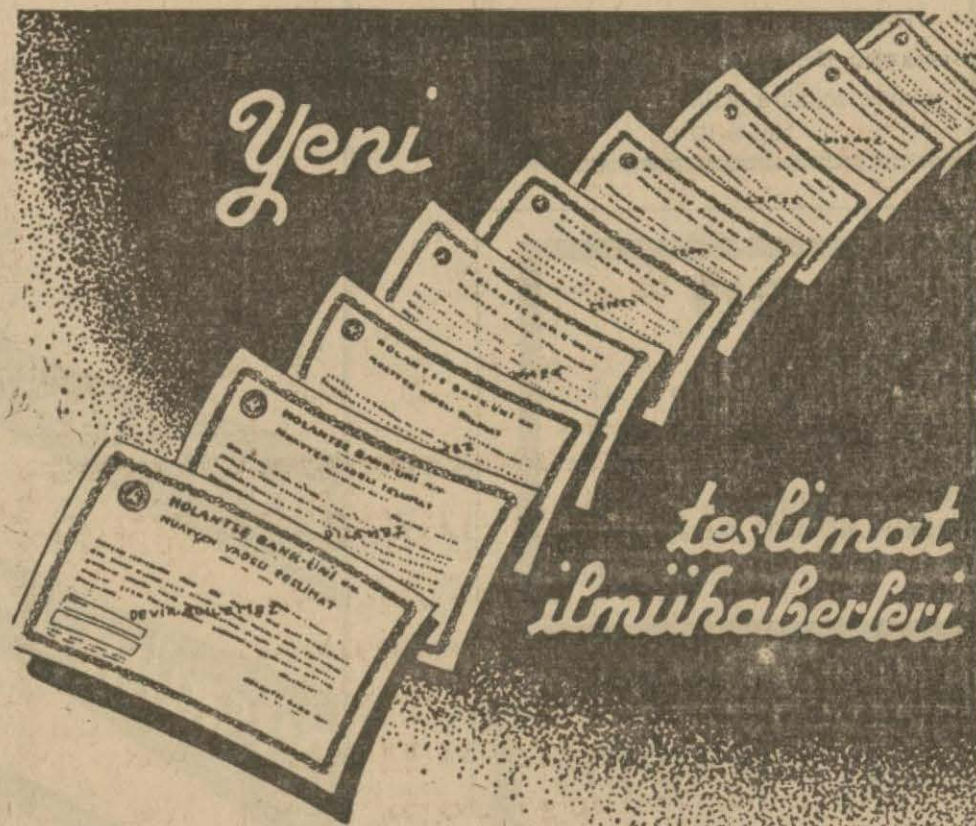
Müdüriyet

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 20.000 lira olan 200 adet vagon muşambası 8-9-1938 perşembe günü saat 11 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1500 liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada teslim ve sevk sefliğinden dağıtılacaktır. (4781)

HOLANTSE BANK-UNI
N.V.

Barber kardaşlarımız
Piyasada iki misli fiyatla satılmakta olan en iyi markalı ve yabancı sahil usturlarını şaşırtan Halk ve Bozkurt markalı usturlarımız piyasaya çıkmıştır. Halk ve Bozkurt usturları en yüksek İngiliz ve ve çeliğinden Avrupanın en meshur fabrikalarında yaptırılmıştır. Öz kardaşlarımızın malı olan bu usturları görünüz ve tecrübe ediniz. Unutmayınız ki: size kendi milletinden başkası yar olamaz. Sahibi: Fehmi Mehmet Bozkurt Tl.2281 İstanbul.

DOKTOR ÇİPRUT
Cildiye ve Zühreviye mütahhası
Beyoğlu Yerli Maller
karşısında Posta sokağı köşesinde
Mevmenet apartmanı